

Міністерство освіти і науки України
Закарпатська академія мистецтв

ЗВІТ ПРО РОБОТУ

**ректора, к.пед.н., проф. Небесника Івана Івановича
за 2016 рік**

Ужгород – 2016

З М І С Т

Вступ	3
Розділ 1. Кадрове забезпечення освітньої та наукової діяльності	5
1.1. Кадровий потенціал академії.....	5
1.2. Підготовка науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації	7
Розділ 2. Освітня діяльність	10
2.1. Формування контингенту студентів	10
2.2. Проведення навчального процесу на рівні державних стандартів	13
Розділ 3. Наукова та науково-дослідна діяльність	21
3.1. Тематика та основні результати наукових досліджень	21
3.2. Міжнародне наукове співробітництво	35
3.3. Творча діяльність співробітників академії	38
Розділ 4. Студентське самоврядування і виховна робота	47
4.1. Студентське самоврядування	47
4.2. Виховна робота	50
4.3. Творче життя та дозвілля	54
Розділ 5. Фінансове та адміністративно-господарське забезпечення діяльності	60
5.1. Фінансове забезпечення діяльності академії заробітна плата, надбавки та заохочувальні виплати	60
5.2. Робота адміністративно-господарської частини. Ефективне використання державного майна та його збереження	60
5.3. Виконання умов колективного договору, вдосконалення управління. Виконання програми соціального розвитку.....	63
Розділ 6. Громадська, наукова та творча діяльність І. І. Небесника....	66
Додатки.	

Вступ

Закарпатська академія мистецтв (до перейменування Закарпатський художній інститут) у 2016 році відзначила 70-ту річницю з часу заснування закладу. ЗАМ – єдиний вищий мистецький навчальний заклад у Закарпатській області, який займається вирішенням цілого ряду культурно-освітніх проблем краю. Закарпатський художній інститут було перейменовано у Закарпатську академію мистецтв зі зміною типу навчального закладу (*наказ Міністерства освіти і науки України від 13 квітня 2016 року № 424 «Про перейменування Закарпатського художнього інституту»*). Закарпатська академія мистецтв (далі – ЗАМ) є вищим навчальним закладом державної форми власності і належить до сфери управління Міністерства освіти і науки України.

Всього у ЗАМ працюють за основним місцем роботи 40 науково-педагогічних працівників, серед яких 2 академіки, 3 доктори наук, професори та 26 кандидати наук, доценти, заслужені та народні художники України. Частка докторів наук, професорів становить 7,1%, кандидатів наук, доцентів – 65 %. У 2016 році 2 працівникам академії присвоєно звання народного та заслуженого художників України, 2 працівники стали лауреатами обласної премії імені Й. Бокшая та А. Ерделі.

У Закарпатській академії мистецтв функціонують:

- факультет дизайну та декоративно-прикладного мистецтва (*кафедра дизайну, кафедра декоративно-прикладного мистецтва, кафедра сучасних інформаційних технологій та веб-дизайну*);
- факультет образотворчого мистецтва (*кафедра культури та суспільно-гуманітарних дисциплін, кафедра рисунку, кафедра образотворчого мистецтва*);
- Коледж мистецтв ім. А. Ерделі Закарпатської академії мистецтв;
- Науково-дослідний відділ (розробка та реалізація науково-практичних і науково-теоретичних дослідницьких тем і проектів в галузі «Мистецтво» та «Культура» на держбюджетній основі фінансування);

- Наукова бібліотека;
- Музей;
- Редакційно-видавничий відділ;
- Навчально-виробничі майстерні.
- гуртожиток на 130 місць.

В академії всього навчається 525 студентів та працюють 130 штатних працівників. Учбово-лабораторна база та гуртожиток академії займає площу 6566,1 кв.м.

Коледж є навчальним закладом I рівня акредитації і проводить підготовку молодших спеціалістів за спорідненими до академії спеціалізаціями.

Розділ 1. Кадрове забезпечення освітньої та наукової діяльності

1.1. Кадровий потенціал академії

Навчальний процес в академії здійснює професорсько-викладацький колектив, який відповідає вимогам щодо кадрового забезпечення освітньої діяльності ВНЗ III-IV рівня акредитації та який складають відомі в Україні та за її межами педагоги-художники і науковці.

Середній вік викладачів академії – 51 рік. Зміни якісного показника науково-педагогічної кваліфікації кадрового складу мають загальну позитивну тенденцію. Важливою є також тенденція щодо омолодження керівного і професорсько-викладацького складу ЗАМ.

Забезпечення фахівцями вищої науково-педагогічної та творчої кваліфікації за основними, затвердженими ДАК спеціальностями, складає у середньому 90 %.

Серед професорсько-викладацького складу Академії народні та заслужені художники України, заслужені працівники культури та освіти України, лауреати обласної премії в галузі образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва ім. Й. Бокшая та А. Ерделі, кандидати наук, член закарпатського обласного відділення Національної спілки художників України. До роботи в Академії залучені науковці Ужгородського національного університету та Мукачівського технологічного університету.

Структура професорсько-викладацького складу ЗАМ у 2016-2017н.р. має таке розподілення:

- Академіки - 2
- професори, доктори наук - 3,
- доценти, кандидати наук - 27,
- народні художники України - 3,
- заслужені художники, архітектори, працівники культури і освіти України – 7,
- члени НСХУ – 15 .

Серед педагогічно-наукового складу Закарпатської академії мистецтв є академіки Микола Мушинка та Володимир Микита, народні художники України (Василь Скакандій, Володимир Микита, Борис Кузьма), заслужені художники України (Надія Пономаренко, Людмила Корж-Радько, Вячеслав Вінковський, Іван Дідик, Антон Ковач), заслужені працівники культури та освіти України (Михайло Сирохман, Іван Небесник, Марина Кіяк), лауреати різноманітних всеукраїнських та обласних премій (Василь Скакандій, Наталія Ребрик, Іван Небесник, Іван Дідик, Михайло Сирохман, Михайло Приймич, Роман Пилип, Світлана Куртан, Михайло Ходанич, Надія Пономаренко, Людмила Корж-Радько, Одарка Сопко та ін.), нагороджені орденами (Одарка Сопко – «Княгині Ольги») нагрудними знаками Петра Могили (Іван Небесник), «Відмінник освіти» (Іван Небесник, Марина Кіяк, Наталія Ребрик, Віктор Бунда), «За розвиток регіону» (Одарка Сопко, Іван Небесник, Віктор Бунда) тощо. За звітний рік:

Таблиця 1.1.

Характеристика професорсько-викладацького складу

№ п/п	Порказники	Роки		
		2014	2015	2016
1.	Штатна чисельність професорсько-викладацького складу (осіб) з них: докторів наук, професорів кандидатів наук, доцентів	40 2 18	40 3 21	40 3 26
2.	Штатна укомплектованість (всього, %): з них: докторів наук, професорів (%) кандидатів наук, доцентів (%)	95 5 45	98 7,5 52,5	98 7,5 65
3.	Кількість сумісників (всього) в т.ч. докторів наук, професорів кандидатів наук, доцентів	7	5	4
4.	Середньорічне педагогічне навантаження викладачів (год.)	900	850	750
5.	Частка кафедр, які очолюються особами з науковими ступенями і вченими званнями (%) в т.ч.	100	100	100

1.2. Підготовка науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації

У ЗАМ реалізується програма забезпечення навчального процесу науково-педагогічними кадрами вищої кваліфікації. Основними напрямками якої у 2016 р. залишилися:

- здобуття наукових ступенів шляхом захисту кандидатських і докторських дисертацій у спеціалізованих Вчених радах наукових і навчальних установ України;
- здобуття державних почесних звань у галузях мистецтва, освіти і культури;
- підготовка викладачів в магістратурі, аспірантурі, докторантурі;
- запрошення на викладацькі посади провідних фахівців у ділянках образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва, реставрації, дизайну, мистецтвознавства, культурології;
- підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу шляхом систематичного науково-педагогічного і творчого стажування.

Щорічно підвищують кваліфікацію на підприємствах, в установах Національної Академії наук України, Академії мистецтв України, художніх навчальних закладах, у творчих організаціях, музеях, провідних наукових інституціях в Україні і за кордоном. Загальна кількість науково-педагогічних працівників, які за останні п'ять років підвищили свою кваліфікацію шляхом стажування, перепідготовки, навчання в аспірантурі й докторантурі становить 100%. Важливим засобом активізації процесу якісного оновлення професорсько-викладацького складу ЗАМ (керівного і педагогічного) є його випускники а також випускники –магістри ЛНАМ та НАОМА.

Одним з важливих шляхів підвищення фахового рівня викладачів-художників є участь у мистецьких пленерах та симпозіумах різного рівня. Зокрема, у 2016 році викладачі академії творчо працювали на наступних пленерах:

Міжнародний пленер з живопису (м.Айген-Шлегель, Австрія, липень);

Всеукраїнський пленер (Яремче, жовтень); *Lelk?nkuniverzuma*, с. Зерінд (м. Ородея, Румунія); *Картина в живописі і фотографії*, м. Борша (Румунія), 1-8 серпня.; *Козацька вольниця*, м. Ніжин, 12-24 серпня; *Хортиця крізь віки*, м. Запоріжжя, 9-24 червня; XVI Міжнародний пленер живопису, смт. Славське, Львівської обл., травень; Зеріндський міжнародний пленер. Румунія. Туристичний центр с. Зерінд; Пленер, присвячений трагедії Першої світової війни. Угорщина. Шовито. Готель «TARA»; Пленер, присвячений 60-й річниці угорської національно-визвольної революції 1956 року. Угорщина. Шовито. Готель «TARA»; Обласний пленер культурного товариства «Лемківщина», Великобerezнянський р-н. с. Буківцеве; Весняний пленер угорського товариства художників ім.І. Ревеса, Великобerezнянський р-н. с. Вишка; Осінній пленер угорського товариства художників ім.І. Ревеса, Великобerezнянський р-н. с. Вишка; 5-ий Міжнародний пленер «Об'єднуючі кольори Марамуреша» (5-11 вересня 2016, м. Окна Шугатаг, Румунія); Міжнародний пленер «Pieninská Pasovačka VIII» (Лютий 2016, Словаччина); с.Бежовце, Словаччина (17-18 вересня 2016 р.); Високі Татри, Шмиртське плесо (Словаччина); Стропков, Гуменне, Кошіце; Виставка «Дамска їзда», м. Кошіце (Словаччина); Стропков (Словаччина).

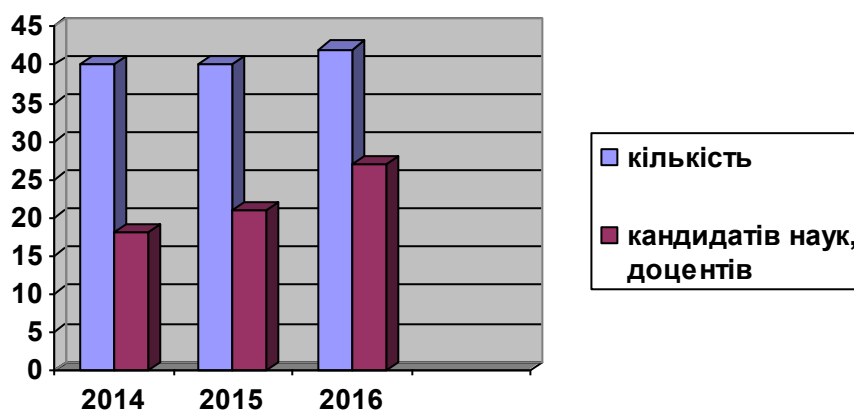
Симпозіуми: м. Михалівці (гот. «Дружба», Словаччина, 27.10.2016); Міжнародний керамічний симпозіум «Буковина-2016», Чернівці.

▪ У 2016 році захистив кандидатську дисертацію 1 викладач (Шершун К.П.); підготували до захисту кандидатські дисертації 2 викладачі (Гаврош О. І., Шпонтак Т. М.) та докторську дисертацію 1 викладач (Приймич М. В.).

Разом з тим до викладацької роботи у ЗХІ за рахунок дисциплін вибіркової частини навчального плану залучено доктора філософії, професора, Федора Шандора, доктора наук, професора Михайла Станкевича.

Якісний склад науково-педагогічних працівників інституту за останні роки постійно покращується як за рахунок художників-педагогів з високими почесними званнями, так і завдяки науково-методичній діяльності та захисту дисертаційних робіт.

Порівняння якісного складу штатних науково-педагогічних працівників за 2014 -2016 р.р.

Спеціальність всіх викладачів відповідає профілю дисциплін, що ними викладаються. За усіма дисциплінами закріплені викладачі, які мають достатню кваліфікацію, на що вказують і результати їх прикладних досліджень. Підвищення кваліфікації викладачів інституту проходить у різних формах: шляхом стажування, навчання в аспірантурі та на курсах підвищення кваліфікації, роботи над дисертаційними дослідженнями, творчої роботи на міжнародних і всеукраїнських пленерах НСХУ тощо. Становленню і підвищенню кваліфікації науково-педагогічних працівників сприяє можливість друкувати власні наукові праці на сторінках «Вісника наукових праць Закарпатського художнього інституту». На даний час завершена підготовка до надання Віснику статусу фахового видання.

Викладачі інституту читають лекції з мистецтвознавства на курсах підвищення кваліфікації вчителів шкіл області, надають методичну допомогу школам мистецтв, є членами комісій з атестації шкіл мистецтв у області. У 2015 році було проведено на базі ЗАМ було проведено обласні курси підвищення кваліфікації викладачів відділів образотворчого мистецтва шкіл мистецтв області.

Розділ 2. Освітня діяльність

2.1. Формування контингенту студентів

Освітня діяльність ЗАМ здійснювалась на підставі ліцензії Серія АЕ № :№636429 (дата видачі 21.05.2015р., дійсна до 01.07.2019 р.) та Акту узгодження переліку спеціальностей, згідно з яким підготовка фахівців у Закарпатській академії мистецтв проводиться за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) **молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра:**

Назва напрямку(спеціальності)	Ліцензований обсяг підготовки за формами навчання	
	Денна	Заочна
Освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст»		
022 "Дизайн"	35	
023 "Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація"	30	10
Ступінь бакалавра		
022 "Дизайн"	35	30
023 "Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація"	40	40
Ступінь магістра		
022 "Дизайн"	10	-
023 "Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація"	10	-
Освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст» на базі Коледжу мистецтв ім. А. Ердела ЗХІ		-
022 "Дизайн"	35	-
023 "Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація"	40	-
Всього	235	80

Контингент студентів формується з молодших спеціалістів, які є випускниками мистецьких навчальних закладів, зокрема Коледжу мистецтв ім. А. Ерделі ЗАМ, та випускників шкіл з повною загальною середньою освітою, які навчались у школах мистецтв, художніх студіях, гуртках і виявили бажання здобути вищу освіту. У 2016 році у ЗАМ навчалося 207 студентів за денною формою навчання та 87 за заочною. У Коледжі

мистецтв ім. А. Ерделі ЗАМ на денній формі навчалося 235 студентів. У 2016 році прийом та випуск фахівців на денну форму навчання складав:

Випуск:

Бакалаврів – 53;
Спеціалістів – 24;
Молодших спеціалістів – 53.

Прийом:

Бакалаврів – 44;
Спеціалістів – 15;
Магістрів – 15
Молодших спеціалістів – 75.

Державне замовлення:

Бакалаврів – 29;
Спеціалістів – 12;
Магістрів – 10;
Молодших спеціалістів – 27.

На заочну форму навчання прийнято 22 особи. Порівняно з минулим роком кількість місць державного замовлення збільшилась на 36 %.

Профорієнтаційна робота серед випускників загальноосвітніх середніх шкіл має такі форми: виступи на телебаченні та радіо, публікації в обласній пресі, проведення спільних виховних заходів студентів з учнями шкіл, організація виставок тощо. Налагоджена тісна співпраця науково-педагогічних працівників ЗАМ з Ужгородською, Мукачівською та Чинадіївською школами мистецтв, Закарпатським відділенням Національної спілки художників України. Викладачі читають лекції з мистецтвознавства на курсах підвищення кваліфікації вчителів шкіл області, надають методичну допомогу школам мистецтв, є членами комісій з атестації шкіл мистецтв у області. На базі ЗАМ за підтримки управління культури Закарпатської обласної державної адміністрації щорічно проходить обласний семінар викладачів відділів образотворчого мистецтва художніх шкіл Закарпатської області: «Академічна підготовка з фахових дисциплін». У семінарі взяли участь представники 21 школи мистецтв області.

У квітні 2016 року в рамках профорієнтаційної роботи Закарпатська академія мистецтв брала участь у Ярмарці вакансій та професій, яку щорічно проводить Ужгородський міський центр зайнятості. Метою проведення заходу стало надання інформації незайнятим громадянам, які шукають роботу про стан ринку праці, світ професій, можливості проходження професійного навчання, підготовку та перепідготовку чи підвищення кваліфікації. Нашим закладом було представлено методичні та творчі роботи викладачів та студентів з метою ознайомлення населення з діяльністю Закарпатської академії мистецтв з подальшим вступом на навчання. Усвідомлюючи необхідність боротьби за кожного студента Закарпатська академія мистецтв активізувала профорієнтаційну роботу: викладачі та студенти підготували і видали інформаційні матеріали (Кофель О. В., Дочинець Н. М.), відвідали загальноосвітні школи Ужгорода та Мукачева (Вагера О. М., Чорнак-Щока В. В., Федор О. О., Кофель О. В., Шпонтан Т. М., Кофель О. Г., Коприва А. Т., Дочинець Н. М. та ін.), провели День відкритих дверей тощо.

Підготовка фахівців освітнього рівня бакалавр в проводиться на базі повної загальної середньої освіти та освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст за денною та заочною формами навчання. Термін навчання за освітнім рівнем бакалавра на базі повної загальної середньої освіти становить 4 роки; на базі молодшого спеціаліста, за умови продовження навчання за обраною спеціальністю - 2 роки. У 2016 році відбувся останній прийом вступників за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліст та вперше проведено набів магістрів за двома спеціальностями.

Організацію прийому щорічно проводить Приймальна комісія ЗАМ, затверджена наказом ректора, яка працює відповідно до Положення про приймальну комісію, плану її роботи та заходів контролю. Прийом абітурієнтів здійснюється за результатами зовнішнього тестування та вступних іспитів з фахових предметів. Зарахування до ЗАМ здійснюється за конкурсом.

2.2. Проведення навчального процесу на рівні державних стандартів

Згідно з вимогами Державного стандарту, управління якістю навчального процесу в ЗАМ забезпечується шляхом:

- 1) визначення основних процесів, актуальних для вдосконалення системи навчальної діяльності та управління його розвитком;
- 2) вдосконалення критеріїв і методів забезпечення результативності навчального процесу;
- 3) забезпечення ресурсів, інформаційних засобів і моніторингу навчального процесу;
- 4) вдосконалення системи планування і методичного забезпечення;
- 5) забезпечення якості випуску фахівців («випуску продукції» згідно з Держстандартом);
- 6) посилення відповідальності керівництва за організацію навчального процесу, якість підготовки і випуску фахівців.

Навчально-методична робота є одним з пріоритетних напрямків роботи в закладі. Всі напрями/спеціальності вузу забезпечені повним комплектом відповідної документації, робочі програми дисциплін мають необхідну структуру. На кафедрах розроблені критерії оцінювання знань на заліках та іспитах, для усіх дисциплін є комплекти завдань для модульного контролю. На даний час триває приведення у відповідність до нового закону Про вищу освіту України, документів, що регламентують навчально-методичну та наукову діяльність у ЗАМ.

У Закарпатській академії мистецтв розроблено, затверджено в установленому порядку та зареєстровано Статут академії; відбулося оновлення діючих у навчальному закладі Положень з метою розширення академічних свобод учасників освітнього процесу; реалізуються заходи щодо приведення у відповідність до норм закону з організації навчального

процесу, його методичного забезпечення; вносяться зміни в організацію наукової та фінансово-господарської діяльності (формування сучасного наукового кадрового потенціалу, підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців у галузі мистецтва, участь у різноманітних конкурсах наукових проєктів з фундаментальних та прикладних досліджень тощо); розроблено заходи щодо забезпечення публічності та прозорості у висвітленні роботи вузу, його структурних підрозділів та викладачів (постійне оновлення власного сайту, проведення рейтингів викладачів та студентів, активізація роботи Наглядової ради) тощо.

Продовжується, затверджений рішенням Вченої ради, поступовий перехід з 900 до 600 годин навчального навантаження, яке у 2016/2017 навчальному році складало 750 годин; на 2017/2018 навчальний рік – 675 годин; на 2018/2019 навчальний рік – 600 годин.

Згідно з затвердженим Положенням:

- для майбутніх бакалаврів, які вступили на перший курс ЗАМ з 1 вересня 2015 року, обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин;

- при формуванні навчальних планів (робочих навчальних планів) враховано, що навчальні дисципліни і практики плануються, як правило, в обсязі трьох і більше кредитів ЄКТС, а їх кількість на навчальний рік не перевищує шістнадцять; заняття з фізичної культури в спортивних секціях планується організувати як факультативи (тобто за бажанням студентів; у загальне число кредитів ЄКТС і до навчальних планів не включено, форм підсумкового контролю не має). Через факультативи частково планується і вивчення англійської мови;

- навчальним планом для кожної спеціальності визначено перелік обов'язкових дисциплін – 75% від загального обсягу кредитів ЄКТС та вибіркового дисциплін – 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС. Серед вибіркового дисциплін навчальним планом встановлено перелік професійно-орієнтованих дисциплін на вибір для певної спеціальності.

При плануванні навчальної роботи дотримувалися вимог наказу Міністерства освіти і науки України від 7 серпня 2002 року № 450 «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової й організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21 серпня 2002 року за № 698/6986 у частині, яка не суперечить Закону України «Про вищу освіту».

Підготовка фахівців у ЗАМ здійснюється завдяки безперервному навчальному процесові засобом поступового ускладнення фахових завдань. Навчальні плани та програми підготовки фахівців відображають соціальне замовлення, враховують вимоги до професійної діяльності та вимоги до змісту вищої освіти з боку держави та окремих замовників до спеціалістів-дизайнерів. Модель професійної діяльності випускників визначає основні функції і типові завдання професійної і соціальної діяльності та основні вміння, які повинні бути сформовані у фахівця для впевненого виконання професійних і освітньо-професійних завдань. Зміст фахової підготовки майбутніх митців реалізується, по-перше, через опанування ними фундаментальних навчальних дисциплін, а по-друге, через вивчення професійно орієнтованих і фахових дисциплін. Значний вплив на формування принципів навчальної та наукової діяльності має, звичайно, історія розвитку навчального закладу. Програма підготовки фахівців забезпечує володіння теоретичними, методологічними та практичними питаннями фундаментальних дисциплін, які формують його як фахівця широкого профілю.

Зміст підготовки відповідає вимогам ринку праці та особистості і забезпечує випускникам ЗАМ можливість продовжувати навчання для здобуття ступеня магістра галузі 02 Культура і мистецтво та відповідною спеціальністю, а також працювати на державних та у приватних підприємствах. Щороку при вступі у ЗАМ відмічається достатньо високий конкурс, що

свідчить про популярність і потребу у спеціальностях, які здобувають студенти. На заочному відділенні навчаються в основному спеціалісти, які працюють за фахом.

Усі дисципліни забезпечені навчальною літературою, яка є в наявності у бібліотеці. На кафедрах розроблені методичні рекомендації для виконання курсових робіт, програми практик та методичні вказівки для випускних кваліфікаційних робіт. Методичні вказівки зберігаються у електронному вигляді на кафедральному сервері. Рівень забезпечення робочими програмами складає 100%. Процес розробки та доповнення власних навчально-методичних матеріалів дисциплін у інституті триває постійно.

Навчально-виховний процес в ЗАМ забезпечується кафедрами, з яких три є випускаючі кафедри. Кафедри працюють над удосконаленням методичного забезпечення навчальної та самостійної роботи студентів; комп'ютеризацією та індивідуалізацією навчально-виховного процесу; вивченням та впровадженням у навчально-виховний процес кращого педагогічного досвіду.

З метою стимулювання творчої професійної діяльності студентів інституту продовжується започаткована у коледжі практика щорічних студентських виставок у виставкових залах міста і зокрема Закарпатського обласного відділення НСХУ.

Серед дисциплін з яких передбачено курсові практичні роботи необхідно виокремити фахові: рисунок, живопис, профмайстерність, проектування, композиція, а також основи наукових досліджень. Якщо курсові роботи з фахових дисциплін виставляються на екзаменаційний переглід, то наукові дослідження студенти не лише оформляють за вимогами, а й захищають публічно, готуючи короткі доповіді та презентації. З метою чіткішої орієнтації фахівця вводиться дисципліна Вузька спеціалізація, що передбачає вільний вибір студентом напрямку підготовки у тій чи іншій спеціальності.

Для студентів Закарпатської академії мистецтв ваговою складовою навчального процесу є практика. Для підготовки передбачено проведення пленерної, технологічної, виробничої, педагогічної та переддипломної практик тривалістю три кредити кожна. План проходження практик затверджується кафедрами у відповідності до програми практичної підготовки. Практики охоплюють, як правило, червень місяць. З метою якісного проведення практик щороку закладом укладаються індивідуальні угоди з приватними підприємцями, державними закладами та установами різного підпорядкування. Здебільшого вибір з ким укласти угоди залежить від напрямку, в якому працює студент чи група студентів, та від бажання йти на співпрацю директора установи чи власника. За останні три роки було укладено біля 30 угод з підприємствами організаціями та установами (за напрямками підготовки) про проведення виробничої практики студентів, частина з яких передбачає можливість майбутнього працевлаштування випускників.

Цьогоріч випала щаслива нагода провести виробничу практику на єдиній в Україні діючій водяній кузні Гаморі, що знаходиться в с. Лисичово Іршавського району Закарпатської області. Загальновідомо, що Гамора – історична пам'ятка XVIII століття. Вона працювала на повну потужність до 1990-х років, поки повінь 1998 року не зруйнувала греблю, і кузня не зупинилася. Після повені кузню взяли в довгострокову оренду підприємці – подружжя Віктора та Ольги Петровці. Власними силами вони відновили греблю та зробили капітальний ремонт будівлі самої кузні. Сьогодні кузня продовжує функціонувати, виготовляючи дрібний сільськогосподарський реманент – мотики, лопати, заступы тощо. Зрідка – сувенірні підкови для туристів. Тут з 1987 року один раз на рік в останні вихідні червня проводиться фестиваль ковальського мистецтва «Гамора». Це культурно-мистецька акція, відкрита для представлення усіх напрямків ковальського мистецтва, професійних та аматорських фольклорних колективів, окремих митців, що проводиться з метою сприяння розвитку традиційного народного

мистецтва, популяризації етнічних і культурних традицій. Це також творче змагання майстрів ковальського мистецтва. Звичайно, побувати, а тим більше, попрацювати на такому об'єкті – великий досвід і неабияка насолода для студентів-металістів. Попередньо відвідавши Гамору, ректор з викладачами академії та коледжу налагодили співпрацю з нинішніми власниками кузні, обговорили проблеми і перспективи розвитку їхнього господарства, дійшли висновку, що студенти-митці можуть внести свою лепту у збереження безцінної пам'ятки, провівши тут виробничу практику. І ось з 19 вересня на Гаморі працюють студенти I ск. курсу ХОМ Лумей Іліє-Лучіано, Шестак Михайло, а також студенти III курсу коледжу відділення декоративно-прикладного мистецтва Васько Станіслав, Гордієнко Томаш, Гопак Роман, Омельченко Ілларія. Керував практикою викладач Руснак Степан Васильович. Роботи – вдосталь: від санітарно-очисних операцій до справжньої ковки. Але й задоволення – море: відчуття потрібності, удосконалення практичних навичок, поглиблення теоретичних знань, доторк до історії краю і... справжня насолода рідною природою. Для студентів-живописців цьогорічна практика проходила на базі Обласної дитячої лікарні в м. Мукачево. Відгуки про їх роботу були схвальними.

Згідно з навчальним планом для студентів всіх напрямів/спеціальностей ступенів бакалавра та магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста та молодшого спеціаліста передбачено виконання дипломної роботи, пов'язаної з практичним проектом та роботою в матеріалі, а також написання дослідження за певною темою. Як виконання роботи, так і написання дослідження ведеться під керівництвом керівника дипломного проектування. Сьогодні при виконанні дипломних робіт звертається велика увага на використання народних форм і традицій як у принципах формотворення, так і в стилістиці оздоблення. Разом з тим, керівники курсових та дипломних проектів звертають увагу на сучасні тенденції в мистецтві, зокрема: естетизація матеріалу, лаконізм візуального

знаку, емоційність та декоративність кольору. Це дає змогу студентам опанувати як мистецькі традиції краю, так і сучасні художні ідеї.

Практика публічних захистів дипломних робіт у залах обласних музеїв та галереях Ужгорода виправдала себе і буде продовжена при захисті дипломних робіт випускників освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст».

Державну екзаменаційну комісію у 2016 році очолював академік, професор, доктор технічних наук, Яковлев Микола Іванович віце-президент НАМУ. Найвищий результат на захисті дипломних робіт на кафедрі дизайну – 4,9 та образотворчого мистецтва – 4,8. Загалом середній бал за результатами захисту – 4,6. Троє випускників одержали дипломи з відзнакою. Захист проходив у міській галереї «Ілько» .

Навчальний процес забезпечує бібліотека, де знаходяться тематичні та алфавітні каталоги. Створено другий читальний зал, який оснащено сучасними комп'ютерами підключеними до системи Інтернет та другий бібліотечний пункт. Передбачається, що за наступні два роки значна частина необхідної для студентів інформації буде знаходитися на електронних носіях. Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, власною бібліотекою відповідає нормам. Співвідношення посадкових місць у читальних залах до загального контингенту студентів складає 1 до 10.

Сьогодні загальний фонд бібліотеки налічує 13 500 екземплярів. Нові надходження до бібліотеки формуються через видавничо-книготорговельні компанії, магазини та системно через обласний відділ освіти. Бібліотека проводить інформаційно-бібліотечну роботу для студентів та викладачів ЗАМ, надає усні та письмові довідки з фахових та загальноосвітніх дисциплін, інформує про нові надходження. У бібліотеці формуються постійно діючі та тематичні книжкові виставки, проводяться бібліографічні огляди літератури.. При бібліотеці діє бібліотечний актив, який допомагає у проведенні масових заходів.

Про активну навчально-методичну роботу колективу свідчить видання методичних посібників, перелік та коротка анотація до яких представлені на сайті ЗАМ.

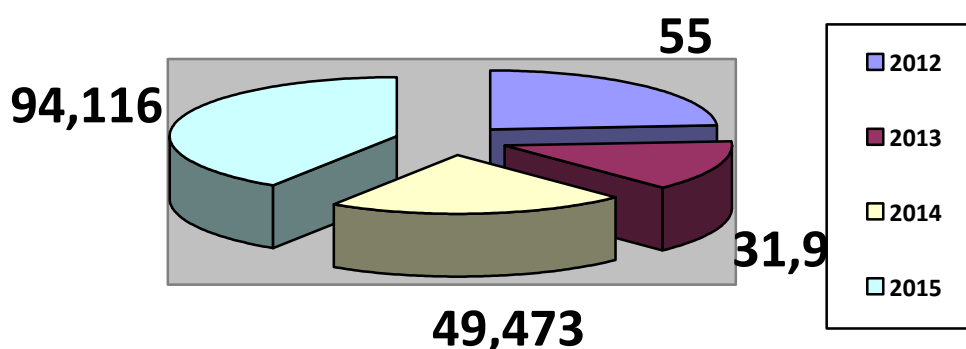
Колектив працює у напрямку урізноманітнення переліку спеціалізацій в межах акредитованих напрямів підготовки у вузі (*VEB-дизайн, реставрація виробів з дерева, станкова графіка*), з метою розширення можливостей працевлаштування випускників. Продовжується робота над структурною організацією академії, виконанням вимог для надання науковому Віснику грифу ВАК, розробкою та затвердженням концепції розвитку найдавніших спеціалізацій вузу – художня обробка дерева, металу та кераміки.

Розділ 3. Наукова та науково-дослідна діяльність

3.1. Тематика та основні результати наукових досліджень

Пріоритетним тематичним напрямком наукових досліджень у ЗАМ є цільові дослідження з питань гармонізації системи «людина – світ», створення новітніх технологій покращення якості життя, дослідження проблеми розвитку особистості, суспільства.

Діаграма фінансування наукових досліджень з Держбюджету

Продовжується, розпочата у 2015 році, робота над комплексним проектом разом з Львівською національною академією мистецтв **«Науково-теоретичне та іконографічне дослідження історико-мистецьких цінностей пам’ятки національного значення XVII-XIX ст. Хрестовоздвиженського кафедрального собору в м. Ужгород»** (№№ держреєстрації: 0115U001058, 0115U000730, науковий керівник: Приймич Михайло Васильович, доц., канд. мистецтвознавства), яким було передбачено ґрунтовне обстеження інтер’єру храму. За означений період освоєно 94,116 тис.грн. Отримано державне фінансування на завершення комплексного проекту і проведення міжнародної конференції. Відповідно проведено первинне візуальне обстеження живопису та обладнання храму, написано історичну довідку про монументальний живопис нав собору, обстежено архівні та літературні джерела, що дозволило знайти графічне зображення композиції «Воздвиження Хреста Господнього» авторства Фердинанда Видри, яка знаходилася на центральному склепінні

храму до виконання тут у 1939 р. Йосипом Бокшаєм композиції «Віднайдення Хреста Господнього». Таким чином, на сьогодні маємо чітке розуміння історії розвитку храмового стінопису. Окремо було проведено обміри та аналіз живопису і пластики декору бічних вівтарів. На основі обстеження виконано історичну довідку та зроблено паспортизацію цих творів церковного мистецтва Закарпаття. Вперше зроблено відповідні обміри та креслення зазначених вівтарів. На основі порівняльного аналізу на тлі історії розвитку храму твердимо, що найдавнішими зразками є центральні бічні вівтарі, які можемо датувати приблизно серединою XVIII ст. Західні вівтарі, виконані в дусі неорококо, які датуємо 1860-ми роками. Два східні бічні вівтарі, на основі досліджень фотоматеріалів, датуємо 1930-ми роками. Єпископська кафедра та амвон були виконані, найвірогідніше, Йоганном Фехом з Кошиць у 1779 р. Каплицю Маріяповчанської Богородиці було створено Петром Ковалинським 1904 р., а вівтар св. Терези створений Йосипом Бокшаєм 1944 р. Проведені роботи дозволи датувати як стінопис, так і храмове оздоблення. Усі зазначені дослідження стали складовою роботи ЛНАМ з підготовки реставраційного завдання та реставраційного проекту. На сьогодні прикладна робота завершується, до неї, окрім виконаних досліджень силами ЗАМ, входять роботи, виконані фахівцями ЛНАМ – креслення-розгортки інтер'єру храму, біохімічні дослідження, картографування стінопису у трьох навах собору.

Проектом готується документація таким чином, щоб можна її подати на один з європейських грантів (HUSKROUA) у рамках транскордонного співробітництва. Уже зроблено замовлення на можливість залучення єврогрантів для проведення реставраційних робіт у наві.

Науково-педагогічний колектив Закарпатської академії мистецтв продовжує працювати над науковими темами у межах робочого часу:

- *факультет дизайну та декоративно-прикладного мистецтва:*

- ✓ *кафедра дизайну:*

- ♦ Традиції прикладної графіки та дизайну на Закарпатті першої пол. XX поч. XXI ст. (наук. кер.: доц. О. І. Сопко);

- ✓ ***кафедра сучасних інформаційних технологій та веб-дизайну:***

- ♦ Розробка елементів інноваційного дизайну засобами нанотехнологій (наук. кер.: доц. С. О. Бунда);

- ✓ ***кафедра декоративно-прикладного мистецтва:***

- ♦ Декоративно-прикладне мистецтво Закарпаття: проблема вивчення та збереження в контексті Програми сталого розвитку Закарпатської області (наук. кер.: доц. М. В. Приймич);

- ***факультет образотворчого мистецтва:***

- ✓ ***кафедра образотворчого мистецтва:***

- ♦ Тенденції розвитку образотворчого мистецтва Закарпаття в XX – на початку XXI століття в контексті європейського мистецького простору (наук. кер.: доц. А. В. Волощук);

- ✓ ***кафедра рисунку:***

- ♦ Формування художнього образу в академічному рисунку в системі підготовки майбутніх художників (наук. кер. доц. Сирохман М. В.);

- ✓ ***кафедра культури та соціально-гуманітарних дисциплін:***

- ♦ Енциклопедія мистецтва Закарпаття (наук. кер. проф. М. Мушинка).

28-29 січня відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Золтан Баконій і закарпатська школа живопису XX століття: мистецько-педагогічний та загальнолюдський виміри», присвячена внеску діяча в розвиток образотворчості на Закарпатті й принагідно – проблемам історії і сучасного розвитку художньої освіти в краї та Україні загалом. Міжнародний статус конференції, власною присутністю чи заочно, забезпечили більше ста учасників із 8 країн: України, Словаччини, Угорщини, Росії, Швейцарії, Іраку, США, Китаю.

Наукові і публіцистичні доробки, а також – численні свідчення визнання, які педагог одержав упродовж десятиліть наполегливої праці – охочі могли оглянути на стендах. Під час конференції працювали такі секції:

мистецтвознавство та культура, педагогіка та мистецька освіта, актуальні проблеми образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва і дизайну, сучасний художній процес. Учасники конференції повідомили про власні дослідження спадщини Золтана Баконія та піднімали питання історії і розвитку художньої освіти в краї та Україні. Після завершення роботи конференції відбувся круглий стіл за темою «Згадуючи Золтана Баконія...» та представлена виставка робіт колишніх студійців, а сьогодні – знаних художників краю. Матеріали науково-практичної конференції будуть опубліковані у науковому віснику Закарпатської академії мистецтв.

25-26 лютого було вшановано Миколу Мушинку – видатного діяча сучасності, фольклориста, україно-, мистецтво- та літературознавця, бібліографа, доктора філологічних наук, члена Міжнародної комісії з дослідження національної культури Карпат та Балкан, дійсного члена НТШ, Президента НТШ у Словаччині, голови Асоціації українців Словаччини, іноземного академіка Національної академії наук України, одного з найповажніших дослідників культури Закарпаття, професора Закарпатської академії мистецтв з нагоди його 80-річчя від дня народження.

На Міжнародну науково-практичну конференцію з'їхалося чимало поважних гостей, серед яких **Жулинський Микола Григорович**, академік, доктор філологічних наук, професор, директор Інституту літератури імені Тараса Шевченка Національної академії наук України (Україна, м. Київ); **Карась Ганна Василівна**, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри академічного та естрадного співу Інституту мистецтв ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Україна, м. Івано-Франківськ); **Дутчак Віолетта Григорівна**, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри народних інструментів і музичного фольклору ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Україна, м. Івано-Франківськ); **Кожан Ігор Володимирович**, генеральний директор Національного музею у Львові імені Андрея Шептицького (Україна, м. Львів); **Атаманенко Алла Євгенівна**,

доктор історичних наук, професор, декан факультету міжнародних відносин та директор Інституту досліджень української діаспори Національного університету «Острозька академія» (Україна, м. Острог); **Трембіцький Анатолій Михайлович**, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри комерційного та трудового права Хмельницького інституту Міжрегіональної Академії управління персоналом, завідувач Хмельницьким міським відділом Центру дослідження історії Поділля Інституту історії України НАН України (Україна, м. Хмельницький); **Павлюк Степан Петрович**, доктор історичних наук, академік Національної академії наук України, професор, директор Інституту народознавства НАН України (Україна, м. Львів); **Бірчак Ян**, професор Пряшівського університету, доктор фізичних наук (Словаччина, м. Пряшів); **Бабота Любиця**, професор Пряшівського університету, кандидат філологічних наук, доцент (Словаччина, м. Пряшів); **Шуркала Ярослав**, приватний підприємець, художник (Словаччина, м. Пряшів); **Дітчук Ігор Львович**, викладач кафедри географії і методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (Україна, м. Тернопіль); **Чорнописький Михайло Гнатович**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української фольклористики ім. академіка Ф. Колесси Львівського національного університету ім. Івана Франка, дійсний член і голова Комісії фольклористики НТШ (Україна, м. Львів); **Бенч Ольга**, професор Католицького університету м. Ружомберок і Національної музичної академії України імені П. Чайковського, народна артистка України, кандидат мистецтвознавства, професор (Словаччина, м. Ружомберок); **Стельмашук Галина Григорівна**, доктор мистецтвознавства, професор Львівської академії мистецтв, член-кореспондент НАМУ (Україна, м. Львів); **Шумицька Галина Василівна**, кандидат філологічних наук, доцент, декан філологічного факультету Ужгородського національного університету (Україна, м. Ужгород); **Медведь Марія Миколаївна**, директор Наукової бібліотеки Ужгородського національного університету (Україна, м. Ужгород)

та багато інших. За час роботи конференції виголошено 24 доповіді, присвячені особі Ювіляра, проведено урочисту академію, на якій виступив Закарпатський заслужений академічний народний хор, відвідано Горянську ротонду та Хрестовоздвиженський кафедральний собор, мистецькі виставки в галереях Ужгорода. Микола Іванович отримав золоту медаль «За працю» від Словаччини, нагрудний знак «За розвиток Закарпаття», ювілейну медаль від Національної академії наук України, чимало подарунків, квітів, усних і письмових привітань від влади, колег, друзів, студентів. До 25-річниці Незалежності Микола Мушинка нагороджений відзнакою Президента України – ювілейною медаллю «25 років Незалежності України», і до кінця року отримав Всеукраїнську літературну премію імені Зореслава.

Міністерством освіти і науки України, Закарпатською обласною державною адміністрацією, управлінням культури Закарпатської обласної державної адміністрації, Закарпатською академією мистецтв та Фондом імені Адальберта Ерделі 17-19 травня 2016 року в Ужгороді проведено чергову Міжнародну науково-практичну конференцію «Ерделівські читання», присвячену 125-річчю від дня народження А. Ерделі та 70-ій річниці заснування першого офіційного мистецького закладу освіти, з метою популяризації мистецько-педагогічної спадщини корифеїв закарпатської школи живопису, а також наукового аналізу теоретичних і практичних досліджень у галузі образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва, дизайну та мистецької освіти Європи і України, взаємовпливів культур європейських народів.

У роботі конференції взяли участь представники вищих художніх навчальних закладів України – Національної академії мистецтв України, Харківської державної академії дизайну і мистецтв, Львівської національної академії мистецтв, Інституту дизайну та реклами Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, Інституту проблем сучасного мистецтва, Української академії друкарства, Косівського інституту прикладного та декоративного мистецтва ЛНАМ, Інституту архітектури Національного університету «Львівська політехніка», Національного лісотехнічного універ-

ситету України, Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка, Меморіального музею Леопольда Левицького (Львів), Національного музею у Львові ім. Андрея Шептицького, Львівського палацу мистецтв, Музею етнографії та художніх промислів, Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих Національної академії педагогічних наук, Інституту народознавства МХПУ НАНУ, Київського державного інституту декоративно-прикладного мистецтва і дизайну ім. М. Бойчука, Інституту проблем виховання НАПН України, Ужгородського національного університету, Львівського національного університету ім. Івана Франка, Університету «КРОК» (м. Київ), Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка, Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, Львівського державного університету внутрішніх справ, Мукачівського державного університету, Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, Східноєвропейського слов'янського університету, Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти, Мукачівського державного університету, Національної спілки художників України, закордонні гості – з Чехії, Словаччини, Угорщини, Румунії, Польщі, США, Іраку, Італії, Швейцарії тощо.

У рамках «Ерделівських читань» відбулася нічна виставка «Травневі блукання» – з музикою і вогняним шоу, зі світловими ефектами і задушливими розмовами про мистецтво. Учасники конференції відвідали ювілейну ретроспективну виставку творів Адальберта Ерделі в Закарпатському обласному музеї ім. Й. Бокшая, де були виставлені роботи художника із запасників музею і приватних колекцій. Мабуть, найбільше вражень отримали учасники конференції від перебування на рідній землі Митця – в селі Климовиця Іршавського району Закарпатської області. Щира зустріч хлібом-сіллю, дитячі розповіді про свого земляка, дивовижний спів народних пісень, гостинність працівників школи і жителів села надовго залишаться в пам'яті кожного.

30-31 березня 2016 року в Закарпатській академії мистецтв відбулася III Всеукраїнська науково-практична студентська конференція «Мистецтво XX-XXI століть: проблеми, постаті, перспективи». Лейтмотивом зібрання молодих науковців стали слова Адальберта Ерделі: «Думка і мистецтво – вічний зв'язок для людини вищого порядку». У конференції взяли участь студенти 3-4 та I ск. курсів Закарпатської академії мистецтв (м. Ужгород, м. Мукачево), Львівської національної академії мистецтв (м. Львів), Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича, факультету архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва (м. Вижниця), Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Полтава), Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка, Національної академії образотворчого мистецтва та архітектури (м. Київ). До доповідей зголосилося 73 студенти, за день роботи конференції виступило 27 доповідачів. Конференція стала традиційною.

Підготовлено до видання два номери «Вісника ЗАМ». Майже завершився процес перереєстрації видання.

Видано тези доповідей учасників III Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції «Мистецтво XX-XXI століть: проблеми, постаті, перспективи» (90 сторінок).

Викладачі ЗАМ взяли участь у 119 конференціях, з яких 21 міжнародна, 98 Всеукраїнських наукових, науково-практичних та навчально-методичних конференціях.

Найпомітнішим доробком кафедр у 2016 році стали такі публікації:

1. *Небесник І. І.* До 100-річчя від дня народження заслуженого вчителя України Золтана Баконія. – У зб. наук. Праць: Етика і естетика педагогічної дії. – Випуск 13. – К., 2016. – С.

2. *Небесник І. І.* Микола Мушинка – професор Закарпатського художнього інституту. До 80-річчя від дня народження /Вісник Закарпатської академії мистецтв. – Ужгород: Гражда, 2016. – Випуск 8. – С. 32-36.

3. *Небесник І. І.* Віхи поступу та досягнень закарпатської художньої освіти/ Вісник Закарпатської академії мистецтв. – Ужгород: Гражда, 2016. – Випуск 8. – С. 47-52.

4. *Приймич М.* Церковне малярство Йосипа Бокшая у контексті ідей національного романтизму // Науковий збірник Закарпатського музею народної архітектури та побуту. – Матеріали міжнародної науко-практичної конференції «Дослідження, збереження, відтворення та популяризація культурної спадщини (Ужгород, 26-27 червня 2015 р.). – Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2016. – С. 221-225.

5. *Приймич М.* Церква св. Миколая Чудотворця у м. Токай: художньо-стилістичні особливості та історичний контекст/ Православ'я в Україні: Збірник матеріалів VI Міжнародної наукової конференції присвяченої 1000-літтю духовних зв'язків України з Афоном (1016-2016) та 25-літтю Помісного Собору Української Православної Церкви (1-2 листопада 1991 р.) – К., 2016. – С. 724-732.

6. *Приймич М.* Церковний живопис Йосипа Бокшая у контексті ідей неоромантизму на Закарпатті // Образотворче мистецтво. – №2 (96), 2016. – С. 44-48.

7. *Приймич М.* Нові відкриття у монументальному живописі Фердинанда Видри // Образотворче мистецтво. – №2 (96), 2016. – С. 48-51.

8. *Lutsenko I. V.* Compositional and coloristic experiments of Simon Hollosy in landscape painting during creative period in Tiachiv / I. V. Lutsenko // Buletin Stiintific: fascicula filologie. Seria A. – Baia Mare, 2016. – Vol. XXIV. — P. 341-346. – Текст англ. мовою.

9. *Lutsenko I.* Activities of Simon Hollosy in Tiachiv / I. Lutsenko // 120 years. The Artistic Centre from Baia Mare. – Scola Ardeleana. – Baia Mare, 2016. – P. 251 – 260. – Текст румун., англ., угорськ. мовами

10. *Луценко І.* 70 років з часу смерті Імре Ревеса (1945-2015) / Ігор Луценко // Образотворче мистецтво. – 2016. – № 4. – С. 96-97

11. *Луценко І.* Під знаком часу / Ігор Луценко // XIII Всеукраїнський пленер «Хортиця крізь віки» // Вступна стаття. – Привоз Принт. – Запоріжжя, 2016 – С. 4-5.
12. *Луценко І.* Пленерний рух ХХІ ст. на Закарпатті та його пограниччі. Консерватизм, модифікації, новаторство / Ігор Луценко // Народознавчі зошити. – 2016. – № 1 (127). – С. 171-176.
13. *Луценко І.* Художньо-стилістичні якості натюрморту в живописі Закарпаття першої половини ХХ ст./ Ігор Луценко // Вісник Львівської національної академії мистецтв. – Львів, 2016. – Вип. 27. – С. 116-124.
14. *Луценко І.* Інтеграційні процеси в живописі Закарпаття пер. пол. ХХ ст. / Ігор Луценко // Вісник Львівської національної академії мистецтв. – Львів, 2016. – Вип. 30. – С. 154-164.
15. *Ковач А.М.* Поезія гір у творчості закарпатських митців другої половини ХХ ст. Contemporary issues of culture and art. Series of monographs faculty of architecture civil engineering and applied frts. –WydawnictwowyzszeyszkolytechniczheywKatowicach, 2016. – 332 с. – С. 147-154.
16. *Ковач А.М.* Пленерний живопис як складова у творчості закарпатських художників / Вісник Закарпатської академії мистецтв. – Ужгород: Гражда, 2016. – Випуск 8. – С. 147-152.
17. *Ходанич М.П.* Художній світ Петра Ходанича / Вісник Закарпатської академії мистецтв. – Ужгород: Гражда, 2016. – Випуск 8. – С. 98-102.
18. *Небесник І.(мол.).* Графічне мистецтво Закарпаття другої половини ХХ ст.: етапи розвитку, стилістичні особливості/ Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. – №6 (вересень). – 2015. – Харків. – С. 75-84.
19. *Кузьма Б.* Наш цімбор Володимир Микита // Образотворче мистецтво. – № 2, 2016.

20. *КузьмаБ.* Продовження традицій. Альбом-каталог «Лауреати Обласної премії ім. Й. Бокшая та А. Ерделі 1995-2015 рр. (упорядкування, післямова), 2016.
21. *ДолгошО.* Живопис, графіка. Альбом; вступ. ст. Оксана Гаврош.— Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2016. — 48 с.: іл..
22. *Корж-Радько Л.А.* Глюк Г. М. Секрет успіху / Вісник Закарпатської академії мистецтв. — Ужгород, 2016. — № 8.
23. *Коприва А.Т.* Барвиста феєрія А. Шепи/ Образотворче мистецтво. — №2. — К.: Софія-А, 2016. — 128 с. (у співав.).
24. *Коприва А.Т.* Скарбниця скульптури Закарпаття. Закарпатський скульптурний шлях / Передмова до набору листівок. — Видано громадською організацією ProArteMumkacs. — Мукачево, 2016. — 36 с.
25. *Коприва А.Т.* Творчий звіт угорських митців Закарпаття (Екскурс у минуле, реалії та перспективи)/ Зимовий вернісаж-2016 товариства угорських художників Закарпаття ім. І. Ревеса. — Ужгород: Карпати, 2016. — С. 6.
26. *Волощук А.В.* Життєвий шлях та мистецько-педагогічна спадщина Золтана Баконія (до 100-річчя від дня народження)/ Вісник Закарпатської академії мистецтв. — Ужгород: Гражда, 2016. — Випуск 8. — С. 30-38.
27. *Волощук А.В.* Викладання образотворчого мистецтва в загальноосвітній школі: традиції і сучасність/ Вісник Закарпатської академії мистецтв. — Ужгород: Гражда, 2016. — Випуск 8. — С. 180-186.
28. *Gerasimov V.* Implementation of biological sources of energy in the system of “smart clothes” / A. Molnar, V. Gerasimov // Journal of Electrical Engineering, 2016, Vol.67, No.6, p.7 (to be published).
29. *Gerasimov V.* The Development of Monitoring Devices in the «Man-Clothes» System Based on Modern Microcontrollers / Alexander Molnar, Vitaly Gerasimov, Igor Piotr Kurytnik // Pomiar Automatyka Robotyka, R. 20, Nr 2/2016, 11-15.

30. *Bunda V.* Influence of the reduced dimensionality on the thermodynamical and electrical properties of photosensitive BiOX (X = Cl, Br, and I) semiconductors/ D. Lotnyk, V. Komanick?, A. Feher, and V. Bunda// Appl. Phys. Lett. 109, 242106 (2016); doi: 10.1063/1.4972047.

31. *Gerasimov V.* Developing flexible automation systems based on microcontrollers of MSP430 series for a dwelling house / Tetyana Romanjuk, Vitaly Gerasimov, Alexander Molnar // VI Inter University Conference of Students, PhD Students and Young Scientists «Engineer of XXI Century», 02.12.2016, University of Bielsko-Biala, 2016, p.124-130.

32. *Gerasimov V.* Telemetry system for smart clothes / Marina Shershun, David Gal, Vitaly Gerasimov, Alexander Molnar // VI Inter University Conference of Students, PhD Students and Young Scientists "Engineer of XXI Century", 02.12.2016, University of Bielsko-Biala, 2016, p.87-91.

33. *Gerasimov V., Poluda S., Pesocka N.* Perspective directions of investigating of performance properties of orthopedic products (mattresses) // Mat. of conference «Inzynier XXI», ATH, Poland, 2015, p. 26-32 ISBN 978-83-65182-29-6.

34. *Кампо Г.М., Дочинець Н.М., Гаврилець О.В.* Інституційні проблеми розвитку малого бізнесу // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». Випуск 2 (48): Збірник наукових праць. – Ужгород: Видавництво УЖНУ «Говерла», 2016. – 386 с. – с. 91-96.

35. *Дочинець Н. М.* Вимірювання розвитку консюмеризму в умовах транскордонного співробітництва // Україна – цивілізація. Том 3. Традиції та сучасність українського цивілізаційного простору: проблеми духовної, державної, національної єдності / Карпатський університет ім. А. Волошина; Українська богословська академія; ред. кол.: Бедь В.В.; архім. (гол. ред.), Гайданка Є.І. (відп. секр.), Урста С.В. та ін. – Ужгород: Видавничий відділ КаУ, 2015. – 276 с. – С. 174-185.

36. *Дочинець Н.М.* Теорія реактивного опору в рекламній сфері // Сучасний маркетинг або новий погляд у майбутнє: Матеріали науково-практичного семінару присвяченого «Дню маркетолога» (11 листопада 2015

р.) / Ред.кол.: Чучка І.М. (гол.ред.) та ін. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2016. – 119 с.

37. *В.В. Бунда, С.О. Бунда.* Нанотехнології в інноваційному дизайні //Тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції «Львівська національна академія мистецтв та етапи формування професійної мистецької освіти в Україні: національна специфіка, парадигма розвитку». – Львів, 2016. – с.54

38. *Ребрик Н. Й.* Повторення – шлях до успіху: українська мова та література / Посібник для старшокласників та вступників до вузів. – Ужгород: Гражда, 2016. – 280 с. (у співавт.) (Схвалено для використання у загально-освітніх навчальних закладах комісією з української літератури Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України. Протокол № 3 від 14 червня 2016 року. Лист Інституту модернізації змісту освіти №21/12-Г-400 від 17.06.2016. – **Гриф МОН України**).

39. *Ребрик Н. Й.* Юрій Станинець і Василь Сvida: творчий образно-композиційний тандем. – Українське літературознавство. – Вип. 80. – Львів, 2016. – С. 62-68. – Фахове видання

40. *Ребрик Н. Й.* Державотворчий змаг часопису “Пробоем” (1933-1944). – Українське літературознавство. – Вип. 81. – Львів, 2016. – С. 71-84.

41. *Ребрик Н. Й.* Про працю Федора Потушняка «Повість М. В. Гоголя “Вій” і наші народні вірування». – Українське літературознавство. – Вип. 81. – Львів, 2016. – С. 112-121.

42. *Ребрик Н. Й.* 80-річчя Миколи Мушинки. – Вісник НТШ. – Львів, 2016. – Ч. 55. – с.14-16.

43. *Ребрик Н. Й.* Іван Франко в літературі Закарпаття. – У зб.: Закарпатська франкіана. – Ужгород, 2016. – С. 120-137.

44. *Ребрик Н. Й.* Отець Степан-Севастьян Сабол-Зореслав: в обороні української духовності. – У зб.: Тези доповідей Міжнародної наукової конференції «Українська діаспора: проблеми дослідження». – Острог, 2016. – С. 159-162.

45. *Ребрик Н. Й.* Микола Мушинка – почесний доктор п'ятьох університетів. – Вісник Закарпатської академії мистецтв. Випуск 8: Збірник наукових праць / Ред. кол.: Небесник І. І. та ін. – Ужгород: ЗАМ, 2016. – С. 232-237.

46. *Ребрик Н. Й.* Великий Чин Миколи Мушинки. – Вісник Закарпатської академії мистецтв. Випуск 8: Збірник наукових праць / Ред. кол.: Небесник І. І. та ін. – Ужгород: ЗАМ, 2016. – С. 33-37.

47. *Ребрик Н. Й.* «Знаменита образотворча студія Золтана Баконія» у творчій долі Дмитра Кременя. – Вісник Закарпатської академії мистецтв. Випуск 8: Збірник наукових праць / Ред. кол.: Небесник І. І. та ін. – Ужгород: ЗАМ, 2016. – С. 92-95.

48. *Ребрик Н. Й.* Семикнижжя Петра Скунця в інтерпретації Василя Скакандія. Незавершений проект. – Вісник Закарпатської академії мистецтв. Випуск 8: Збірник наукових праць / Ред. кол.: Небесник І. І. та ін. – Ужгород: ЗАМ, 2016. – С. 123-127.

49. *Ребрик Н. Й.* Спиридон Черкасенко – невтомний працівник на українській ниві / Дукля / Літературно-мистецький та публіцистичний журнал Спілки українських письменників у Словаччині. – Пряшів, 2016. – № 1. – С. 43-51.

50. *Ребрик Н. Й.* Микола Садовський – легенда закарпатського театру / Дукля / Літературно-мистецький та публіцистичний журнал Спілки українських письменників у Словаччині. – Пряшів, 2016. – № 2. – С. 88-92.

51. *Ребрик Н. Й.* Закарпатська літературна франкіана. – У зб.: Slovensko-ukrajinsk? vzt'ahy, z v?skumu lingvistiky, liter?rnej vedy, prekladu a kult?rnych kontaktov – Словацько-українські відносини в галузях мовознавства, літературознавства, перекладу та культурних контактів. – Пряшів, 2016. – С. 197-217

52. *Пилип Р. І.* Писанки українців Закарпаття / Культурологічні джерела, 2016. – №2. – С. 65-67.

3.2. Міжнародне наукове співробітництво

Співпраця з закордонними навчальними закладами та закладами культури стала однією з найважливіших ділянок роботи ЗАМ. Для презентації наукових розробок та творчого потенціалу академії перед іноземними науковцями, діячами культури і мистецтв та з метою залучення науковців і художників до загальноєвропейських програм, зокрема, дослідження культури і мистецтва в контактних міжнаціональних зонах, заключено низку договорів з установами Угорщини, Словаччини та Румунії. Серед них Земплінський освітній центр в м. Міхаловцях (21.05.2009) – Словаччина, Повітовий музей в м. Сату Маре (29.11.2009) – Румунія, Галерея «ГАЛАНТ» в м. Собранце (21.06.2009) – Словаччина, Фонд Гортобадського пленеру м. Дебрецен (08.05.2009) – Угорщина, Спеціалізована школа мистецтв ім. Коша Кароя м. Дебрецен (25.11.2009) – Угорщина, Об'єднання народного мистецтва в Гуменному (18.08.2010.) – Словаччина. У січні 2014 р. заключено договори з Державним художнім університетом в Будапешті, мистецькими школами в м. Свидник та м. Пряшів, у грудні 2015 року укладено договір з Пряшівським університетом, що розкриває нові горизонти можливої наукової співпраці.

У відповідності до договорів, продовжилася співпраця зі Словацькими мистецькими та освітніми установами, зокрема, із Земплінським освітнім центром. У 2016 році проводилася активна робота з Об'єднанням народного мистецтва в Гуменному (Словаччина). Викладачі закладу взяли участь у міжнародних пленерах у Польщі, Угорщині та Румунії. Започатковано тісні контакти з русинами-українцями Словаччини, особливо з Музеєм української культури у Свиднику.

За тісної співпраці між ЗАМ та цими установами було проведено ряд виставок, пленерів. Надалі приділяється увага співпраці з Фондом Гортобадського пленеру та Спеціалізованою школою мистецтв ім. Коша Кароя, що допомагає закладу поступово піднімати свій науковий та мистецький статус не тільки як навчальної, але і наукової установи.

Країна партнер (номер за алфавітом)	Установа партнер	Тема співробітництва	Документ, у рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати та публікації
Румунія	Повітовий музей в м. Сату Маре	Співпраця в галузі мистецтва і культури, організація виставок, пленерів, наукових конференцій	Договір про співпрацю підписаний 29.11.2009 р.	Участь в конференції 2015 р., виставкова, пленерна діяльність
Словаччина	Земплінський освітній центр в м. Міхаловце	Співпраця в галузі мистецтва, культури, організація виставок, пленерів, наукових конференцій	Договір про співпрацю підписаний 21.05.2009 р.	Участь у конференції представників центру 2015 р.
Словаччина	Об'єднання народного мистецтва в м. Гуменному.	Співпраця у виставковій, навчальній, практичній діяльності, рекламі.	Договір про співпрацю підписаний 18.08.2010 р.	Міжнародні пленери 2012-2015 рр. Проведення викладачами ЗХІ та польськими партнерами майстер-класу для дітей.
Словаччина	Галерея «ГАЛАНТ» в Собранцях	Співпраця в галузі мистецтва і культури, організація виставок, пленерів, наукових конференцій	Договір про співпрацю підписаний 21.06.2009 р.	Участь у міжнародних пленерах, виставках в Україні та Словаччині
Угорщина	Спеціалізована школа мистецтв ім. Коша Кароя	Співпраця в галузі мистецтва і культури,	Договір про співпрацю підписаний 25.11.2009 р.	Участь у міжнародних пленерах, виставках

		організація виставок, пленерів, наукових конференцій		
Словаччина	Винянський музей та галерея	Співпраця у виховній, музейній та галерейній діяльності	Договір про співпрацю підписаний 17.02.2009 р.	Участь у міжнародних пленерах, виставках
Угорщина	Фонд Гортобадського пленеру	Співпраця в галузі мистецтва і культури, організація виставок, пленерів.	Договір про співпрацю підписаний 08.05.2009 р.	Участь викладачів ЗАМ у міжнародному пленері 2015 р.
Угорщина	Державний художній університет в Будапешті	Співпраця в галузі мистецтва і культури, організація виставок, пленерів.	Договір про співпрацю підписаний 28.01.2014 р.	Участь у міжнародних пленерах, виставках
Словаччина	Мистецька школа в м. Свидник та м. Пряшів	Співпраця в галузі мистецтва і культури, організація виставок, пленерів.	Договір про співпрацю підписаний 19.01.2014 р.	Участь у міжнародних пленерах, виставках
Словаччина	Пряшівський університет, кафедра мистецького виховання	Співпраця в галузі мистецтва і культури, організація виставок, пленерів.	Договір підписаний 15.12.2015 р.	Участь у міжнародній конференції

Науковці ЗАМ разом з представниками адміністрації працюють у Обласній художній раді, Художньо-архітектурній комісії при Закарпатській ОДА, Ужгородській міській художній раді, Обласній комісії з питань суспільної моралі (представники ЗХІ відслідковують питання реклами),

Мукачівській греко-католицькій єпархії. Між академією та Державним управлінням охорони пам'яток Управління культури Закарпатської ОДА укладено договір про співпрацю, результатом чого стало спільне дослідження закарпатської сакральної архітектури.

3.2. Творча діяльність співробітників академії

Викладачі академії взяли участь у 115 виставках:

- у Національному музеї українського народного декоративного мистецтва 25 березня 2016 року відкрилась виставка «У пошуках ілюзій» викладача ЗАМ Нати Попової;
- з 30 червня по 27 липня 2015 року у «VOTO» виставка Василя Когутича «Хроніки Ужгорода»;
- 23 вересня 2016 р. в Берліні в готелі «Адлон» відбулася виставка та урочиста церемонія нагородження німецькою художньою премією «Ворпсведе-2016» викладачів Віктора та Олени Дердів;
- 7 жовтня в обласному центрі Закарпаття відкрилася щорічна обласна виставка «Осінь – 2016» приурочена до Дня художника;
- у галереї «Ужгород» відбулася обласна виставка, присвячена Дню художника;
- 2 листопада відкрилась виставка робіт Людмили Корж-Радко в ужгородській кав'ярні-галереї «Voto», на якій представлено серію графічних творів.
- Одарка Долгош (Сопко) представила свої роботи на виставці «Портрети з минулого» у Музеї мистецтв Прикарпаття (м. Івано-Франківськ).
- персональна ювілейна виставка Людмили Корж-Радко «Чотири літа» в галереї «Ужгород»
- 1 грудня у кафе «VOTO» розгорнув персональну виставку Олексій Федор;
- у рамках святкування 25-ліття Незалежності в м. Гаага (Нідерланди) уже вдруге відкрилася виставка Василя Когутича;

ВИСТАВКИ ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ – ПЕРСОНАЛЬНІ/ГРУПОВІ

Ковач А. М.

Бієнале живопису (м.Київ, Будинок художника НСХУ, лютий)

Виставка живопису до Великодня (Київ, Будинок художника НСХУ, травень).

Персональна виставка (м.Івано-Франківськ, червень)

Виставка живопису (м.Айген-Шлегель, Австрія, липень)

Виставка до 70-річчя ЗОНСХУ (м.Київ, Будинок художника НСХУ, серпень).

Пересувна виставка містами Угорщини (Мішкольц, Будапешт, Ніредьгаза, Кошіце).

Виставка живопису «Високий замок» (Львів, листопад).

Обласна виставка до Дня художника (Ужгород, обласний художній музей ім. Й.Бокшая, жовтень)

Трієнале абстрактного живопису «Арт-акт» (м.Чернівці, грудень).

Персональна вистава живопису в Будапешті (грудень)

Різдвяна виставка живопису (Ужгород, галерея «Ужгород», грудень).

Луценко І.В.

Трієнале живопису. Запоріжжя, ЦБХ, 24 червня

Хортиця крізь віки, м. Київ, ЦБХ

Гуцульські вальори, м. Рахів, галерея «Franko3»

Ходанич М.П.

Різдвяна виставка. Voto art-kafe. м Ужгород. Грудень 2015 січень 2016 рр.

Процес (групова). Галерея «Ілько», м Ужгород. Травень 2016.

Вистава до 70-річчя заснування ЗОО НСХУ. Центральний виставковий зал НСХУ. м. Київ. Вересень 2016.

Осінній вернісаж, щорічна обласна виставка до Дня художника. Обласний художній музей ім. Й. Бокшая. м. Ужгород. Жовтень 2016.

Скульптура-2016. Виставка до 30-річчя заснування секції скульптури ЗООНСХУ. Галерея «Ужгород». Листопад 2016.

Корж-Радько Л.А.

Виставка «Зріз сучасного українського мистецтва» в Угорщині (міста: Мішкольц, Дебрецен, Будапешт, Енд), (січень – червень.)

Виставка викладачів ЗХІ в приміщенні інституту (січень)

Виставка лауреатів до 20-річчя заснування премії А. Ерделі-Й. Бокшая. Галерея «Ужгород»; приміщення ОДА; м. Ужгород; січень-березень.

Обласна виставка «Графічне Закарпаття». Галерея «Ужгород», м. Ужгород, лютий 2016.

Обласна жіноча художня виставка «Galantus-2016», Галерея « Ужгород», м. Ужгород, березень.

Обласна Великодня художня виставка, Галерея « Ужгород», м. Ужгород, квітень-травень.

Виставка «Процес. Новітній реалізм в мистецтві Закарпаття», «Галерея ІЛЬКО», квітень-травень.

Обласна художня виставка «Осінь-2016», Закарпатський обласний художній музей ім. Й. Бокшая, м. Ужгород, жовтень.

Проект – виставка художників Закарпаття «VOTO 2016», «Галерея ІЛЬКО», м. Ужгород, серпень.

Ювілейна виставка «Славські пленери» художників-учасників міжнародних художніх пленерів, Львівський палац мистецтв, червень.

Виставка закарпатських художників в рамках культурно-мистецької акції «Закарпатські акценти», Художній музей м. Краматорська, Донецька обл., червень.

Оksamитовий сезон, спільна виставка живопису Корж-Радько Л. та Кондратюк О., галерея «Велес», м. Львів, вересень.

Групова виставка «Зріз сучасного українського мистецтва», атриум-хол Закарпатської ОДА (Мішкольц, Деречен, Будапешт, Ерду, Ужгород), вересень.

Виставка закарпатських художників до 70-річчя створення організації, Центральний будинок художників, м. Київ, вересень.

Персональні виставки

Графіка «Чорне-біле-сіре», арт-кав'ярня «VOTO», м. Ужгород, листопад.

Чотири літа, галерея «Ужгород», м. Ужгород, грудень.

Коприва А.Т.

Зріз сучасного мистецтва Закарпаття «Перетин». Мішкольц – Дебрецен – Будапешт – Ерд – Кошиці – Ужгород – Мукачево. «Коріння і корона»/Каталог. В-во: «Карпати». – Ужгород, 2016. – 40 с.

Виставка «Boldogasszony (Богородиця)» Угорщина, Румунія, Сербія, Україна. Каталог виставки.

Виставка, присвячена трагедії Першої світової війни. Галерея Будинку мистецтва м. Баднойштадт. Німеччина

Виставка, присвячена 60-й річниці угорської національно-визвольної революції 1956 року. Галерея Будинку мистецтва м. Баднойштадт. Німеччина.

Виставка, присвячена Різдву Христовому, Виставкова зала НСХУ. Київ.

Виставка, присвячена 70-річному ювілею створення Закарпатської організації НСХУ. Виставкова зала НСХУ. Київ.

Виставка до свята Пасхи. Галерея «Ужгород»

Виставка до Дня художника. Музей Й. Бокшая

Персональна виставка м. Ніредьгаза, Шовшто (Угорщина). Галерея готелю «TARA».Липень.

Персональна виставка. Гуцульські вальори, м. Рахів, галерея «Franko3». Вересень.

Скакандій В.Ю.

Всеукраїнська виставка до Дня художника (Київ, жовтень)

Виставка художників Закарпаття (до 70-річчя заснування ЗОСХУ) (Київ)

Графічне Закарпаття, Ужгород, галерея «Ужгород»

Обласна виставка до 70-річчя заснування ЗОСХУ (галерея «Ужгород», жовтень)

Персональна виставка до 75-річчя від дня народження (галерея «Ужгород» (березень)

Шелевицький Ю.В.

Виставка сучасних митців Закарпаття, Угорщина м. Ніредьхаза, галерея «EASTARTGALERIA».

Зріз сучасного мистецтва Закарпаття, Мішкольц – Дебрецен – Будапешт – Ерд – Кошиці – Ужгород – Мукачево. «Коріння і корона»/ Каталог. В-во: «Карпати». – Ужгород, 2016. – 40 с.

Ювілейна виставка Закарпатської обласної організації НСХУ (м. Київ, 15 вересня 2016).

Трієнале живопису 2016 м. (Київ, 9 червня 2016).

Всеукраїнська художня виставка, присвячена Дню художника (м. Київ, 7 жовтня 2016).

Ювілейна виставка Закарпатської Обласної організації НСХУ, Ужгород, музей ім. Й. Бокшая, 16 серпня 2016

Дерда В.О.

Партнерство, опечатане глиною (Словаччина, з жовтня 2016 по лютий 2017, м. Пряшів, Требішов, Михайлівці, Попрад, Братислава та ін.).

Ювілейний осінній салон «Високий замок» 2016 (20.11.2016- 10.12.2016 Палац мистецтв, м. Львів).

«VOTO 2016» (23 серпня – 23 вересня, «Галерея ІЛЬКО», Ужгород).

Різдвяна виставка викладачів ЗАМ (грудень-лютий ЗАМ).

Персональна

«VOTO» – Арт-кафе (квітень 2016р., м. Ужгород).

Дерда О.Г.

Партнерство, опечатане глиною (Словаччина, з жовтня 2016 по лютий 2017, м. Пряшів, Требішов, Михайлівці, Попрад, Братислава та ін.)

Міжнародна Арт-премія «Ворпсведе» (Німеччина, Берлін) (23 вересня – 23 лютого 2017. Берлін, ГанOVER, Мюнхен та ін.)

«VOTO 2016» (23 серпня – 23 вересня, «Галерея ІЛЬКО», Ужгород)

Персональна

Арт-кафе «VOTO» (квітень 2016р., м. Ужгород)

Лакатош С.О.

Всеукраїнська різдвяна виставка (23 грудня – 8 січня)

VI Всеукраїнське трієнале живопису (10-27 червня)

Всеукраїнська виставка, присвячена 25-річчю Незалежності України (12-28 серпня)

Всеукраїнська виставка до Дня художника (7-23 жовтня)

Сопко О. І.

Графічне Закарпаття, виставкова зала галереї «Ужгород» (Україна).

Чотири виміри, арт-кафе «VOTO», Ужгород

Виставка художників Закарпаття «VOTO-2016», арт-центр «Галерея ІЛЬКО», Ужгород (Україна).

Виставка до 70-річчя ЗОНСХУ, Будинок художника м. Київ.

Обласна виставка «Осінь-2016», виставкова зала галереї «Ужгород», м. Ужгород.

Персональна виставка «Портрети з минулого», виставкова зала Музею мистецтва Прикарпаття, Івано-Франківськ (Україна).

Небесник І. І. (мол.)

Участь у груповій виставці «Процес» 2016 р., «Галерея ІЛЬКО» (Ужгород).

Сливка В. В.

Графічне Закарпаття – 2016, м. Ужгород

Різдвяна виставка, галерея «Ужгород».

Виставка-конкурс «Писанка», Ужгород

Виставка м. Стропков (Словаччина)

Сливка І. І.

Графічне Закарпаття – 2016, м. Ужгород

Різдвяна виставка, галерея «Ужгород»

Виставка-конкурс «Писанка», Ужгород

Виставка м. Стропков (Словаччина)

Кузьма Б. І.

Виставка «Шірава 2016» м. Михайлівці (Словаччина).

Виставка «Каваці 2016» м. Сазополь (Болгарія)

Виставка до 70-річчя ЗОНСХУ, Будинок художника м. Київ.

Обласна виставка «Осінь 2016» м. Ужгород, Художній музей ім. Й. Бокшая, м.Ужгород.

Виставка закарпатських художників в Угорщині, м. Мішкольц, Дебрецен, Ерд, Ніредьгаза, Будапешт, 2016.

Кофель О. В.

Обласна виставка «Осінь 2016» м. Ужгород, Художній музей ім. Й. Бокшая м.Ужгород.

Виставка «Графічне Закарпаття – 2016», м. Ужгород

Федор О.О.

Всеукраїнська Міжнародна виставка акварелі. Одеса,листопад-грудень

Всеукраїнська Різдвяна виставка, Київ, «Дім художника»,січень

Всеукраїнська Великодня виставка Київ, «Дім художника»,квітень

Виставка закарпатських художників в м. Краматорськ,червень-вересень

Графічне Закарпаття,галерея «Ужгород»,лютий

Виставка, присвячена Дню незалежності,галерея «Ужгород»,серпень

Виставка, присвячена Дню художника «Осінь-2016»,галерея «Ужгород»,жовтень

Виставка дизайну 2016, Музей народної архітектури і побуту, травень

Мить сакури – виставка групи молодих художників,галерея «Диптих» (Ужгород), квітень-травень

Персональна виставка графіки,арт-кафе «VOTO», Ужгород, грудень

Пономаренко Н. С.

Графічне Закарпаття,виставкова зала галереї «Ужгород» (Україна).

Чотири виміри,арт-кафе «VOTO», Ужгород

Виставка художників Закарпаття «VOTO-2016», арт-центр «Галерея ІЛЬКО», Ужгород (Україна).

Виставка до 70-річчя ЗОНСХУ, Будинок художника м. Київ.

Обласна виставка «Осінь-2016», виставкова зала галереї «Ужгород», м. Ужгород.

Віньковський В.І.

Групова виставка,присвячена 70-ти річчю ЗОНСХУ в Києві,ЦБХ

Ходанич М.П.

Різдвяна виставка,арт-кафе «VOTO», Ужгород,січень

Процес (групова). «Галерея ІЛЬКО».,м.Ужгород, травень

Виставка до 70-річчя заснування ЗОО НСХУ, Центральний виставковий зал НСХУ.,м.Київ, вересень

Осінній вернісаж,щорічна Обласна виставка до Дня художника,Обласний художній музей ім.Й.Бокшая,м.Ужгород, жовтень

Скульптура-2016, виставка до 30-річчя заснування секції скульптури ЗООНСХУ, галерея «Ужгород», листопад

Попова Н.О.

У пошуках ілюзій, м.Київ, Національний музей декоративного мистецтва, липень

Фестиваль сучасної кераміки «Цеглина», Музей духовних скарбів України, м.Київ

Виставка сучасного мистецтва,м.Ужгород, «Галерея ІЛЬКО»

Шпонтак Т.М.

Від Землі до Сонця, м.Чернівці, червень

Пилип Р.І.

Виставка писанок, м.Гуменне,Словаччина, квітень-травень

Творча робота викладачів Закарпатської академії мистецтв відзначена на обласному та всеукраїнському рівнях. Так Кофель Олександр, Федор Олексій отримали відзнаку Обласної виставки «Графічне Закарпаття».

У галузі образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва – Лауреатами премії імені Йосипа Бокшая і Адальберта Ерделі стали:

– у жанрі станкової графіки – Надії Дідик (художнику, живописцю, члену НСХУ) за диптих "Діалог"

– у жанрі скульптури – Михайлу Ходаничу (скульптору, члену НСХУ) за скульптурний твір "Чіпляючи темні глибини";

– у жанрі монументальне мистецтво – Василю Олашину (скульптору, члену НСХУ) за монументальний твір «Святий Михаїл».

Доцент кафедри дизайну Борис Кузьма отримав звання народного художника України.

Розділ 4. Студентське самоврядування і виховна роботи

4.1. Студентське самоврядування

Студентське самоврядування об'єднує всіх студентів Академії і є невід'ємною частиною громадського самоврядування Академії. Студентське самоврядування здійснюється студентами безпосередньо і через органи студентського самоврядування, які обираються шляхом прямого таємного голосування студентів. Усі студенти, які навчаються у Академії, мають рівні права та можуть обиратися та бути обраними в робочі, дорадчі, виборні та інші органи студентського самоврядування.

В Академії створюються і діють органи студентського самоврядування на рівні Академії, факультету, курсу, коледжу, групи, відділення, гуртожитку. Студентське самоврядування забезпечує захист прав та інтересів студентів та їх участь в управлінні Академією.

У своїй діяльності органи студентського самоврядування керуються законодавством, Статутом Академії та Положенням про студентське самоврядування, яке затверджується Вченою радою Академії.

Органи студентського самоврядування діють на принципах: добровільності, колегіальності, відкритості; виборності та звітності органів студентського самоврядування; рівності права студентів на участь у студентському самоврядуванні; незалежності від впливу політичних партій та релігійних організацій.

Представницькі, виконавчі та контрольно-ревізійні органи студентського самоврядування обираються строком на один рік. Студенти, обрані до складу органів студентського самоврядування, можуть бути усунені зі своїх посад за результатами загального таємного голосування студентів. Для ініціювання такого голосування потрібно зібрати підписи не менш як 10 відсотків студентів Академії.

Органи студентського самоврядування: беруть участь в управлінні Академією у порядку, встановленому Законом Про вищу освіту України та цим Статутом; беруть участь в обговоренні та вирішенні питань

удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування; проводять організаційні, просвітницькі, наукові, спортивні, оздоровчі та інші заходи; беруть участь у заходах (процесах) щодо забезпечення якості вищої освіти; захищають права та інтереси студентів, які навчаються у Академії; делегують своїх представників до робочих, консультативно-дорадчих органів; приймають акти, що регламентують їх організацію та діяльність; беруть участь у вирішенні питань забезпечення належних побутових умов проживання студентів у гуртожитках та організації харчування студентів; розпоряджаються коштами та іншим майном, що перебувають на балансі та банківських рахунках органів студентського самоврядування; вносять пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм; вносять пропозиції щодо розвитку матеріальної бази Академії, у тому числі з питань, що стосуються побуту та відпочинку студентів;

За погодженням з органом студентського самоврядування Академії приймаються рішення про: відрахування студентів з Академії та поновленням їх на навчання; переведення осіб, які навчаються у Академії за державним замовленням, на навчання за контрактом за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб; переведення осіб, які навчаються у Академії за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб, на навчання за державним замовленням; призначення проректора, заступника декана факультету, заступника директора коледжу з виховної роботи; поселення осіб, які навчаються у Академії, у гуртожиток і виселення їх із гуртожитку; затвердження Правил внутрішнього розпорядку Академії в частині, що стосується осіб, які навчаються; діяльність гуртожитків для проживання осіб, які навчаються у Академії.

Найвищим органом студентського самоврядування є загальні збори студентів, які скликаються 1 раз на навчальний рік. та виконують наступні функції:

1) ухвалюють Положення про студентське самоврядування Академії, визначають структуру, повноваження та порядок проведення прямих таємних виборів представницьких та виконавчих органів студентського самоврядування;

2) заслуховують звіти представницьких, виконавчих і контрольно-ревізійних органів студентського самоврядування, дають їм відповідну оцінку;

3) затверджують процедуру використання майна та коштів органів студентського самоврядування, підтримки студентських ініціатив на конкурсних засадах;

4) затверджують річний кошторис витрат (бюджет) органів студентського самоврядування, вносять до нього зміни та доповнення, заслуховують звіт про його виконання;

5) обирають контрольно-ревізійну комісію з числа студентів для здійснення поточного контролю за станом використання майна та виконання бюджету органів студентського самоврядування.

Ректор Академії забезпечує належні умови для діяльності органів студентського самоврядування (надає приміщення, меблі, оргтехніку, забезпечує телефонним зв'язком, постійним доступом до Інтернету, відводить місця для встановлення інформаційних стендів тощо), про що укладається відповідна угода.

Фінансовою основою студентського самоврядування є: кошти, визначені Вченою радою Академії в розмірі 0,5 відсотка власних надходжень, отриманих Академією від основної діяльності; членські внески студентів (курсантів).

Органи студентського самоврядування публічно звітують про використання коштів та виконання кошторисів не рідше одного разу на рік. Положення про студентське самоврядування ЗАМ склад керівних органів студентського самоврядування та план їх роботи оприлюднені на сайті ЗАМ.

4.2. Виховна робота

Виховна робота зі студентами проводиться цілеспрямовано згідно з розробленими та затвердженими планами у відповідності до цілісної концепції виховної роботи в ЗАМ. Основним напрямом в організації виховного процесу є зорієнтований підхід до студентів, повага до внутрішньої свободи особистості, духовне збагачення, всебічний розвиток та спрямування виховання на самореалізацію і самоактуалізацію з врахуванням потреб суспільства. Серед важливих акцентів у навчально-виховній роботі є збереження скарбів народного мистецтва, пам'яток дерев'яної архітектури, сприяння засвоєнню загальнолюдських норм моралі, виховання почуття патріотизму, громадянської та національної гідності з метою розвитку і зміцнення суверенної України. Проведено такі виховні заходи і надіслано звіти у відповідні інстанції: до Дня злуки, до дня пам'яті Героїв Крут, до Дня науки, до Дня Європи, до Дня Перемоги над нацизмом, до Дня Конституції, до Дня Незалежності, до Дня знань, до Дня вчителя, до Дня художника, до Міжнародного дня студента, до Дня української писемності, до Різдвяних і Великодніх свят, благодійні акції «Від серця до серця», на допомогу воїнам АТО, до Дня Святого Миколая, заходи на вшанування пам'яті Героїв Небесної сотні та бійців АТО, полеглих на Красному Полі у боротьбі за Карпатську Україну, А. Шептицького, М. Грушевського, І. Франка, Л. Українки, А. Ерделі, Й. Бокшая, З. Баконія, Ю. Станинця та ін.

Цікавим і новим для нас був день 25 травня, коли виповнилося 125 років від дня народження Адальберта Ерделі. Студенти Закарпатської академії мистецтв у рамках відзначення цієї величної і вагомий для них дати долучилися до масштабної акції «Фрі Юкрейн», присвяченої 25-літтю від Дня Незалежності України, провівши флешмоб у дворі академії – виписали автограф Адальберта Ерделі. Естафету флешмобу перейняли від студентів-філологів Ужгородського національного університету і передали її – Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

14 травня «Студреспубліка» провела Всеукраїнський конкурс «Кращий студент України», де в загальному заліку змагалися представники різних регіонів країни. Закарпаття представляла Мазур Влада – переможець обласного конкурсу, студентка нашого коледжу. Для Всеукраїнського конкурсу команда Коледжу мистецтв ім. А. Ерделі ЗАМ (Мазур В., Ковальчук С., Ваць С., Довганич Т.) підготували мультиплікаційний пластиліновий мультфільм на пісню Джамали «Чому квіти мають очі?», що й допомогло вибороти перше місце в Україні.

Урочисте зібрання з нагоди Дня знань – 1 Вересня, ознаменоване урочистими подіями в мистецькому житті краю – 70 років від дня заснування офіційного мистецького закладу на Закарпатті, 125 років від дня народження корифеїв закарпатської школи живопису Адальберта Ерделі та Йосипа Бокшая, утворення Закарпатської академії мистецтв – відбулося в Закарпатському обласному музично-драматичному театрі ім. А. і Ю. Шеретів. На святі були присутні поважні гості: Геннадій Геннадійович Москаль – голова Закарпатської ОДА; Олександр Владиславович Петік – заступник голови і керівник апарату Закарпатської ОДА; Ганна Іванівна Сопкова – директор департаменту освіти Закарпатської ОДА; Вікторія Василівна Фролова – начальник управління культури Закарпатської ОДА; Остап Вікторович Ковальчук – проректор з наукової роботи НАОМА; Іван Іванович Волошин – депутат міської ради; Володимир Васильович Микита – народний художник України, академік Національної академії мистецтв України; а також члени Наглядової ради; ветерани художньої освіти; батьки, гості. На святі виступив ректор ЗАМ проф. І. І. Небесник, який окреслив складний шлях розвитку художньої освіти в краї, було нагороджено Грамотами ОДА та обласної ради викладачів коледжу і академії. Учасники урочистостей насолодилися виступами камерного хору «Кантус», фольклорного гурту «Гудацька тайстра» та Заслуженого академічного Закарпатського народного хору.

Уже традиційно відбувся Тиждень права; традиційно проводяться обласні студентські виставки «Графічне Закарпаття», «Карпатська осінь», «Великодня писанка», на яких представляється до півсотні робіт в різних жанрах і техніках, що свідчить про активізацію виставкової діяльності молодих художників, про пошук ними відповідних форм виразності, про експерименти в мистецтві.

Студенти Закарпатської академії мистецтв та Коледжу мистецтв імені А. Ерделі ЗАМ не можуть стояти осторонь воєнних подій, що відбуваються на сході України. Вони беруть участь у різноманітних благодійних акціях, продаючи свої живописні та графічні роботи, вироби із металу, дерева, кераміки, а зібрані кошти передають у фонд підтримки наших військових, які перебувають у зоні АТО. Крім того, студенти і молоді викладачі розробляють проекти пам'ятних знаків для увіковічення пам'яті загиблих бійців. Цьогоріч продовжилася системна культурологічна робота в прифронтовій зоні Донецької області. 23 червня в Художньому музеї м. Краматорська було розгорнуто виставку «Закарпатські акценти» – представлено 32 роботи 20 художників класичної закарпатської школи. Від ЗАМ виставку супроводжувала і представляла Оксана Гаврош, а свої роботи представили викладачі Людмила Корж-Радько, Надія Пономаренко, Василь Когутич, Леся Приймич, Васил Скакандій, Борис Кузьма та ін.

У ЗАМ проводяться і традиційні форми виховної роботи, як наприклад: зустрічі та майстер-класи з художниками, письменниками; зустрічі з медичними працівниками; профілактична робота з попередження правопорушень; ювілейні вечори видатних художників, письменників, діячів науки і мистецтва; вечори-вшанування пам'яті, тематичні, народознавчі вечори у літературно-мистецькій вітальні «Палітра»; студентські розважальні вечори тощо; спортивно-масові заходи (змагання з футзалу, волейболу та баскетболу, настільного тенісу, Дні здоров'я). Тісна співпраця (змінні виставки, проведення та оформлення різноманітних заходів і т. ін.) єднає студентів Закарпатської академії мистецтв з Закарпатською обласною бібліотекою для дітей та юнацтва,

Закарпатською обласною універсальною науковою бібліотекою ім. Ф. Потушняка, Закарпатським обласним краєзнавчим музеєм, Закарпатським обласним музеєм архітектури та побуту, Всеукраїнським товариством «Просвіта», загальноосвітніми школами Ужгорода та області, вищими навчальними закладами області.

У Закарпатській академії мистецтв щоосені та щовесни відбуваються екскурсійні поїздки з вивчення пам'яток дерев'яної сакральної архітектури (с. Ужок, Кострино, Сіль, Гукливий, Ізки, Пилипець, Колочава, Данилово, Крайниково та ін.), проведення пленеру з живопису на Синевірському озері, щосеместрові екскурсії в Ужгородський Хрестовоздвиженський кафедральний собор, Горянську ротонду, Невицький замок, Ужгородський замок, Мукачівський замок (у межах вивчення навчальних дисципліни «Історія мистецтва Закарпаття», «Історія літератури Закарпаття», «Розвиток художньої освіти Закарпаття», «Культурологія»), щорічні поїздки на Красне Поле і участь в урочистостях, присвячених Карпатській Україні, пленерно-етнографічна практика у Закарпатському музеї народної архітектури та побуту, відвідування протягом року Закарпатського художнього музею ім. Й. Бокшая, Закарпатського краєзнавчого музею, Будинку-музею А. Коцки, Музею Ф. Манайла, Будинку-музею Федора Потушняка та ін., догляд за могилами художників Адальберта Ерделі, Йосипа Бокшая, Івана Гарапка, Андрія Коцки та ін., письменників Юрія Станинця, Федора Потушняка, Петра Скунця, Івана Чендея та ін. і догляд за ними.

У безпросвітності осінніх дощів і холоду несподіваним дарунком виявилися два неймовірно сонячні і теплі дні 14-15 жовтня, коли студенти та викладачі Закарпатської академії мистецтв і Коледжу мистецтв ім. А. Ерделі ЗАМ вирушили в поїздку, щоб побачити, вивчити і налюбуватися дерев'яними церквами Закарпаття. Проїхали через Ужгород – Гукливий – Пилипець – Ізки – Репинне – Синевир – Колочаву – Хуст – Сокирницю – Крайниково – Данилово – і повернулися в Ужгород. Студенти побачили мальовничі осінні краєвиди на фоні засніжених гірських хребтів, барокові та готичні

церкви XVII-XVIII ст., Синевирське озеро, послушали цікаві й фахові розповіді доцента Приймича М. В. та кандидата мистецтвознавства Пилипа Р. І., зустрілися з жителями закарпатських гостинних сіл та містечок.

У ЗАМ видаються студентські газети «Ракурс», «Шторм» та «Штришок», де висвітлюються питання студентського самоврядування, проблеми навчання і дисципліни, анонсуються найцікавіші події, розглядаються шляхи розвитку мистецтва, подаються розповіді про відомих художників та беруться інтерв'ю від сучасних митців пензля. Дизайн та макетування видань здійснюють самі студенти.

Студенти ЗАМ беруть активну участь у створенні належних умов праці в приміщеннях закладу. Більшість навчальних приміщень оформлені кращими курсовими та дипломними роботами студентів академії та коледжу і мають належний змістовний та високий художній рівень. Відсутність правопорушень свідчить про ефективність виховної роботи у закладі.

4.3. Творче життя та дозволя

У 2016 р. проводилися студентські наукові конференції, конкурси та творчі виставки. Так, щороку ряд студентів виявляють бажання працювати над темами курсових і дипломних робіт, які мають безпосередній стосунок до наукових тем інституту. 30-31 березня 2016 року в Закарпатській академії мистецтв відбулася III Всеукраїнська науково-практична студентська конференція «Мистецтво XX-XXI століть: проблеми, постаті, перспективи». Лейтмотивом зібрання молодих науковців стали слова Адальберта Ерделі: «Думка і мистецтво – вічний зв'язок для людини вищого порядку». У конференції взяли участь студенти 3-4 та I ск. курсів Закарпатської академії мистецтв (м. Ужгород, м. Мукачево), Львівської національної академії мистецтв (м. Львів), Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича, факультету архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва (м. Вижниця), Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Полтава), Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка,

Національної академії образотворчого мистецтва та архітектури (м. Київ). До доповідей зголосилося 73 студенти, за день роботи конференції виступило 27 доповідачів. Конференція стала традиційною.

Протягом жовтневого тижня (18-22 жовтня) в Закарпатській академії мистецтв відбулася знакова подія у мистецькому житті усієї України – Всеукраїнський студентський конкурс з живопису. У 2015 році він був започаткований Закарпатським художнім інститутом заради підтримки талановитої молоді та популяризації закарпатської школи живопису і носив ім'я її корифея – Адальберта Ерделі. У цьому році Закарпатська академія мистецтв разом зі співорганізатором – громадською організацією – Фундацією розвитку закарпатського мистецтва «ЗакарпатАрт» продовжила традицію проведення конкурсу під назвою «Срібний мольберт».

44 учасники з 13-ти областей України презентували 22 вищі навчальні заклади України (НАОМА, ХДАДіМ, Закарпатську академію мистецтв, Вижницький коледж прикладного мистецтва імені В. Ю. Шкрібляка, Державний інститут декоративно-прикладного мистецтва імені М. Бойчука, Івано-Франківський університет права імені Короля Данила, Київський університет імені Бориса Грінченка, Кіровоградський державний педагогічний університет імені В. Винниченка, Косівський інститут прикладного та декоративного мистецтва ЛНАМ, Луганський національний університет імені Тараса Шевченка, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Національний університет «Львівська Політехніка», Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, Полтавський національний технічний університет імені Ю. Кондратюка, Українську академію друкарства, Херсонський національний технічний університет, Херсонський державний університет, Хмельницьку гуманітарно-педагогічну академію, Черкаський державний технологічний університет, Черкаський національний університет імені Б. Хмельницького).

Свій перший передконкурсний день юні митці розпочали зі знайомства з Закарпатською академією мистецтв, її навчально-науковою діяльністю, традиціями, викладацьким складом, дізналися про історію становлення закарпатської школи живопису. У той же день учасники конкурсу під егідою досвідчених краєзнавців здійснили захопливу пішу екскурсію вулицями і пам'ятками старого Ужгорода, поринувши в атмосферу європейського міста. Заряд емоцій та творчого натхнення змогли отримати конкурсанти і відвідавши Закарпатський обласний художній музей імені Йосипа Бокшая. Протягом трьох днів культурно-екскурсійна програма охопила і інші родзинки міста: Меморіальний будинок-музей Ф. Манайла, Будинок-музей В. Микити, Закарпатський краєзнавчий музей. Нововведенням і приємним моментом для учасників була видача подарункових сертифікатів організаторами конкурсу для придбання художнього приладдя. Упродовж трьох днів учасники конкурсу змагалися у виконанні трьох завдань – «Міського пейзажу» на центральних вулицях історичної частини Ужгорода, «Пейзажу» – біля Невицького замку, а заключним етапом конкурсу стало виконання портрета, де конкурсанти демонстрували школу, притаманну студійному живопису закладу. Завдання «Портрет» проходило в холі-атріумі Закарпатської ОДА у супроводі фортепіанної музики. Тоді ж відбулася прес-конференція засновників та журі конкурсу, а численні поціновувачі мистецтва, представники медіа могли переглянути виставку попередньо виконаних робіт, презентованих учасниками «Срібного мольберту». В останній день, 22 жовтня, компетентне журі підвело підсумки конкурсу. До складу журі увійшли відомі митці та діячі культури України: президент Національної академії мистецтв України, ректор Національної академії образотворчого мистецтва та архітектури, академік Андрій Чебикін, відомий художник, лауреат Національної премії імені Т. Шевченка Анатолій Криволап, академік Національної академії мистецтв, професор Олександр Федорук, ректор Закарпатської академії мистецтв, професор Іван Небесник, народні художники України Володимир Микита, Василь Скакандій, Борис

Кузьма, Золтан Мичка, заслужений художник України Людмила Корж-Радько, директор обласного художнього музею ім. Й. Бокшая Франциск Ерфан, художник-мистецтвознавець, директор Музею Ф. Манайла Вікторія Манайло-Приходько, знані художники Олександр Бабак, Петро Гулин.

Переможці конкурсу у трьох номінаціях отримали дипломи за I, II і III місце, пам'ятні відзнаки і цінні подарунки, а також спеціальні відзнаки – Почесні дипломи Національної академії образотворчого мистецтва та архітектури, які вручив президент НАОМА Андрій Чебикін. За рішенням оргкомітету спеціальними заохочувальними преміями відзначено роботи трьох конкурсantів: Шербань Аліни (Черкаський державний технологічний університет), Радомської Ярини (Українська академія друкарства м. Львів) та Марченко Ольги (Херсонський національний технічний університет). На підставі підрахунку результатів таємного голосування переможцями Всеукраїнського студентського конкурсу з живопису «Срібний мольберт» стали у номінації «Міський пейзаж»: перше місце – Годван Тарас (Закарпатська академія мистецтв, м. Ужгород), друге місце – Ісаєва Валерія (Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури, м. Київ), третє місце – Господинчик Максим (Закарпатська академія мистецтв, м. Ужгород). У номінації «Пейзаж»: перше місце – Зевако Марина (Полтавський національний технічний університет ім. Ю. Кондратюка), друге місце – Годван Тарас (Закарпатська академія мистецтв, м. Ужгород), третє місце – Белей Богдан (Полтавський національний технічний університет ім. Ю. Кондратюка). У номінації «Портрет»: перше місце – Годван Тарас (Закарпатська академія мистецтв, м. Ужгород), друге місце – Зевако Марина (Полтавський національний технічний університет ім. Ю. Кондратюка), третє місце – Господинчик Максим (Закарпатська академія мистецтв, м. Ужгород). Кожен із учасників отримав спеціальні конкурсні дипломи та сертифікати, а також каталоги робіт фундатора Закарпатської школи живопису Адальберта Ерделі і заслуженого художника України Антона Шепи.

Студенти брали участь у виставковій діяльності. Їхні роботи виставлялися: у читальній залі Закарпатської обласної бібліотеки для дітей та юнацтва копії гуцульських ікон на склі Шикула Юрій, Островка Петро, Гладинець Вікторія, Сегедій Валерія, Мочан Шандор, Матей Едвард, Дубина Аннета (керівник Л. Ю. Приймич); в актовій залі ЗАМ, нічна виставка «Травневі блукання», в загальноосвітніх школах Ужгорода, в ЗІППО та ін.

Серед студентів: Катерина Шелевицька – переможець Міжнародного конкурсу наукових студентських робіт з актуальних проблем пакувальної індустрії.

У грудні 2016 року у Львові проходив щорічний УІІ Конкурс різдвяно-новорічної листівки, оголошений Художньо-меморіальним музеєм Леопольда Левицького. Дипломом за I місце (вікова категорія 15-20 років) нагороджена **Катерина Михайлова**, студентка 3-го курсу Закарпатської академії мистецтв (*спеціалізація «графіка», викладач Скакандій В. Ю.*). Учасниками конкурсу були також студенти академії: Єгорова Дар'я, Задорожня Дарина, Буря Юлія, Кір'янова Анна, які отримали заохочуючі нагороди (*викладачі Сопко О. І., Небесник І.І. мол.*).

19 грудня в Закарпатській академії мистецтв прозвучали різдвяні українські колядки і щедрівки в англійському перекладі Володимира. Найбільш активні студенти з відділу обласної громадської бібліотеки «Вікно в Америку» (Юлія Буря), продемонстрували декупаж техніку виготовлення іграшок. Мелодія Jingle Bells Rock поширила атмосферу початку переглядів для студентів. Ці заходи продемонстрували бажання молоді жити в достатку, пишатися багатою і яскравою українською культурою, бути справжніми господарями своєї рідної землі.

Традиційними в навчальному закладі стали дні, коли студенти та викладачі мають можливість проявити свою спритність, витривалість, роботу в команді. Це – день фізичної культури та спорту – День здоров'я. 11 жовтня шість команд (ДІ+ДС, ДПМ, Мукачево, Живопис, Викладачі, ГД+Web+Графіка) змагалися за звання «найспортивнішої». Від конкурсу до

конкурсу змінювалися рейтингові списки: вперед виходили команди то ДПМ, то Мукачева, то ДІ+ДС. Не було рівних у флеш-мобі командам викладачів та Мукачеву, найкращими визнано фруктову композицію команди ДПМ (так-так, вона теж стала своєрідним призом одразу після оцінювання), найкращі шахісти – це студенти ДПМ, а найкращі у рівновазі – студенти Мукачева.

Після всіх конкурсів турнірна таблиця мала такий вигляд:

I місце – команда Мукачева – 84 балів,

II місце – команда ДПМ 76 балів,

III місце – команда ДІ+ДС 64 балів,

IV місце – команда Живопис 54 балів,

V місце – команда викладачів 46 балів,

VI місце – команда ГД+Web+Графіка – 38 балів.

Тож свято спорту завершилося вітаннями, врученням грамот і – солодкими корисними призами.

Розділ 5. Фінансове та адміністративно-господарське забезпечення діяльності

5.1. Фінансове забезпечення діяльності академії заробітна плата, надбавки та заохочувальні виплати

В організації фінансово-господарської діяльності ректор І.І. Небесник неухильно дотримувався кошторису та штатного розпису, затверджених для ЗАМ Міністерством освіти і науки України на 2016 рік. Проект педагогічного навантаження викладачів, річного кошторису видатків тривалого користування, ремонту приміщень та комунікацій, закупки, обладнання класів і майстерень обговорювалися і затверджувалися на засіданнях Вченої ради та трудового колективу.

У 2016 році фінансування академії складало 5 373 800,00 грн. від державного бюджету та 53 934, 00 грн. по програмі «Наука» і 1191 800,0 грн. зі спеціального фонду. Фінансування Коледжу мистецтв ім. А.Ерделі ЗАМ 5 533 171,00 грн. від державного бюджету та 1 108 715, 00 грн. надійшло за платне навчання. Серед найважливіших видатків академії та Коледжу за 2016 рік можна назвати:

- на оплату праці – 8 257,3 тис грн., нарахування на заробітну плату – 1 796,5 тис. грн.;
- на виплату стипендій – 1 611,3 тис. грн. по академії та 1 590,9 по коледжу;
- на комунальні послуги та енергоносії та господарську діяльність – 1 327,13 тис. грн.

Задолженості по оплаті праці, по стипендіям, по оплаті комунальних послуг та енергоносії не має.

5.2. Робота адміністративно-господарської частини. Ефективне використання державного майна та його збереження

Матеріально-технічна база Закарпатської академії мистецтв розміщена у трьох корпусах: приміщення по вул. Волошина, 37 – 1081,3 кв. м, на пл. Миру, 16 – 572,10 кв. м, приміщення, загальною площею 4912,3 кв. м на 3-4 поверхах будови

по вул. Минайській 38/80. Таким чином, загальна площа приміщень, які використовуються у Закарпатській академії мистецтв становить 6566,1 кв. м (на одного студента припадає 14,2 кв. м загальної площі та – 10,5 навчально-лабораторної).

Для занять у закладі створено 42 аудиторій, у тому числі 23 рисункових класів та майстерень. До послуг студентів 4 комп'ютерні класи укомплектовані комп'ютерами, які об'єднані в єдину мережу і підключені до мережі Інтернет.

Кабінети в основному забезпечені ТЗН, методичною літературою, таблицями, стендами. Створено музей, де зберігаються кращі дипломні роботи випускників коледжу і який, водночас, відіграє роль методичного фонду. Поряд з тим у закладі створено методичний фонд, де зберігається понад 100 зразків гіпсових муляжів, геометричних тіл, розеток, античних портретів і фігур, фрагментів декору і античної архітектури, екорше. Майстерні обладнані відповідно до їх призначення. У закладі працюють 3 скульптурні майстерні, обладнані відповідними станками, стелажми і унаочненням.

Майстерні кераміки обладнані гончарними кругами, 2-ма формувальними станками, сушильними шафами, 3-ма електропечами для випалювання виробів та відповідним унаочненням.

Майстерні художньої обробки дерева обладнано 3-ма токарними станками, 1-м настільним токарним, рейсмусним, фугувальним, свердлильним, кругопильним станками та пресом з 5-ти секцій.

Майстерні з художньої обробки металу оснащені фрезерними, свердлильними, токарним, гвинторізними станками, горном, наковальнями і відповідним інструментом.

Фотолабораторія обладнана: 2-ма фотоапаратами, фотозбільшувачем, фотооб'єктивом «Зодіак», комп'ютером.

Всі 14 аудиторій для проведення занять з дисциплін «Рисунок» і «Живопис» обладнані відповідними мольбертами, рисувальними дошками,

ширмами, освітлювальними приладами, натюрмортним фондом та унаочненнями.

Продовжується робота по обладнанню додаткових приміщень для занять (зроблено заміну покриття даху, заміна вікон, проведено реконструкцію мансардних приміщень), що дозволило ввести в дію додатково 5 аудиторій.

Наявна бібліотека і три читальні зали, оснащені комп'ютерами, які підключені до системи Інтернет. Книжковий фонд бібліотеки - 13 200 пр.. Актівий зал використовується спільно з Ужгородським коледжем культури та мистецтв, відповідно до укладеної угоди, площа якого складає 170, 4 кв. метрів. У плані до 2015 року є створення музею закарпатського народного та сакрального мистецтва, матеріали для якого зібрано колективом та укладено угоди на додаткову оренду площ.

За останній період проведена реконструкція ще однієї будівлі по вул. Волошина, 37, площею 285,4 кв.м, створена графічна майстерня, для якої закуплено офортний станок; закуплено обладнання для додаткових майстерень художньої кераміки, металу, проектна документація на реконструкцію яких розроблена.

Студенти забезпечені гуртожитком на 80 %. У гуртожитку ЗАМ діє їдальня, читальний зал, облаштована належним чином побутова кімната та кімната відпочинку. Гуртожиток ЗАМ знаходиться на вул. Минайській, 38/80 і займає (відповідно до Наказу № 3 від 23. 09. 1998 р. Управління майном Закарпатської ОДА) восьмий-дев'ятий поверхи дев'ятиповерхової будівлі. Його площа складає 1080 кв. метрів. У гуртожитку введено в дію автономну котельню, що забезпечує безперебійну подачу тепла та гарячої води в гуртожиток та навчальний корпус.

Заклад має в своєму розпорядженні автомобілі ГАЗ-52, випуску 1988 року, ГАЗ-968, випуску 1993 року та Газель "Соболь" випуску 1999 року, ГАЗ-31105 випуску 2007 р.

Наявне господарство закуповується, підтримується в робочому стані і ремонтується за рахунок зароблених коштів спецфонду. Більшість ремонтних робіт обладнання виконується працівниками вузу. У гуртожитку щороку проводяться поточні ремонти, закуплено нові електроплити, меблі, освітлювальні прилади, проведена заміна системи водо- та тепло забезпечення, сантехніки. Проведено заміну покриття підлоги, закуплена білизна та меблі. Щороку поповнюється новими виданнями бібліотека, які формуються через видавничо-книготорговельні організації, магазини та системно через обласний відділ освіти. Завершено ремонт брами «Арка». Продовжується робота по обладнанню додаткових приміщень для занять, а саме проведена реконструкція ще однієї будівлі по вул. Волошина, 37, площею 285,4 кв.м, що дозволило ввести в дію додатково 5 аудиторій. Створено графічну майстерню, для якої закуплено офортний станок; закуплено обладнання для додаткових майстерень художньої кераміки, металу. У співпраці з Закарпатською ОДА розроблено кошторисний проект на реконструкцію додаткових майстерень. Розроблена документація та частково виконані роботи по встановленню індивідуальної котельні для опалення навчальних приміщень академії.

5.3. Виконання умов колективного договору та програми соціального розвитку, вдосконалення управління

Співпраця ректорату ЗАМ з профкомами Інституту і Коледжу відбувається згідно з укладеним договором. Особлива увага керівництва інституту приділяється таким питанням, як охорона праці, забезпечення нормативних умов праці, своєчасна виплата заробітної плати, стипендії, грошей для відпустки та на оздоровлення педагогічних працівників.

У 2016 році у ЗАМ була перевірка Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, якою грубих порушень у діяльності академії виявлено не було.

З метою покращення умов праці в Академії та Коледжі поетапно здійснювалися заходи по утепленню приміщень, заміна старих вікон на

сучасні металопластикові, поліпшуються санітарно-гігієнічні умови, встановлюються кондиціонери, здійснюється ремонт водоводів та системи подачі гарячої води, встановлюються в майстернях повітряно-очисні пристрої. Педагогічним, науково-педагогічним працівникам, а також допоміжному персоналу за погодженням з профкомом надавалися премії.

Щороку оновлюються та розробляються програми з вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності студентів під час навчального процесу, які поширюються на всіх учасників навчально-виховного процесу під час перебування в навчальному закладі та на його території. Програму інструктажу з безпеки життєдіяльності студентів розроблено відповідно до «Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу», затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001 №563.

Дотримання законодавства та створення належних умов праці у ЗАМ щороку вивчається обкомом профспілок місцевої промисловості та працівників комунальної сфери; та перевірки міського управління соцстраху. Перевірки порушень не виявили.

За результатами перевірки стану правової освіти в Закарпатській академії мистецтв порушень вимог чинного законодавства та недоліків щодо організації правової освіти не виявлено. Виховна робота зі студентами проводиться цілеспрямовано згідно з розробленими та затвердженими планами у відповідності до цілісної концепції виховної роботи в ЗАМ. Основним напрямом в організації виховного процесу є зорієнтований підхід до студентів, повага до внутрішньої свободи особистості, духовне збагачення, всебічний розвиток та спрямування виховання на самореалізацію і самоактуалізацію з врахуванням потреб суспільства.

Всі важливі питання забезпечення життєдіяльності закладу обговорюються на засіданнях Вченої ради, зборах трудового колективу, а рішення приймаються колегіально.

Організація роботи в соціально-побутовій та оздоровчій сфері здійснюється ректором Закарпатської академії мистецтв в тісній співпраці з профспілковою організацією Академії та Коледжу. Виконується програма забезпечення здорових умов праці, чистоти в приміщеннях, дотримання температурного режиму та інших гігієнічних вимог. Згідно з колективним договором передбачається щорічно надавати працівникам інституту одноразову матеріальну допомогу на оздоровлення, а у випадку тривалого лікування чи хірургічного втручання допомога на часткову компенсацію вартості ліків.

У навчальному корпусі Коледжу працює лікувально-масажний кабінет для надання допомоги студентам та працівникам з хворобами опорно-рухового апарату і хребта. Зі студентами і працівниками проводяться консультації про укріплення імунітету та недопущення інфекції в організмі людини. У спортивному залі академії окрім занять згідно з розкладом відбуваються спортивні змагання, турніри між курсами з окремих видів спорту, чемпіонати з футзалу, волейболу, настільного тенісу, шашково-шахові турніри. Весною та восени студенти щороку беруть участь у міських кросах, естафетах, турнірах та займають призові місця.

Для науково-педагогічних працівників Академії та студентів весною та осінню проводяться дні здоров'я з виїздами на природу в околицях м. Ужгорода, під час яких проводилися спортивні змагання. Спортивний інвентар Інституту регулярно оновлюється.

Студенти денної форми навчання, які навчаються за державним замовленням і за результатами екзаменаційної сесії претендують на отримання стипендії на 100% забезпечені нею. Іменні академічні стипендії Закарпатської ОДА в 2015 р. отримувало 2-а студенти. У Коледжі започатковано стипендію імені Адальберта Ерделі, які щосеместрово одержує один студент з найвищим балом з фахових предметів.

Розділ 6. Громадська, наукова та творча діяльність І. І. Небесника

Громадська та творча діяльність

- Член Акредитаційної комісії України;
- Член координаційної ради з питань мистецької освіти і науки при Національній академії мистецтв України;
- Член Наглядової ради КВНЗ «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»;
- Член Вченої ради Львівської національної академії мистецтв;
- Член журі IX Міжнародного форуму «Дизайн-освіта 2016» (Харків, жовтень 2016р.)
- Голова редакційної колегії Вісника ЗАМ;
- Заступник Голови журі Всеукраїнського конкурсу з живопису «Срібний мольберт» для студентів вищих навчальних закладів (Ужгород, жовтень, 2016 р.);
- Член Закарпатського обласного відділення НСХУ;
- Упродовж 2016р. був членом низки регіональних художніх комісій, журі з призначення премій в галузях культури і мистецтва;
- Виступ на Міжнародній науково-практичній конференції «Золтан Баконій і закарпатська школа живопису XX століття: мистецько-педагогічний та загальнолюдський виміри» (28-29 січня 2016р., Ужгород);
- Виступ на Міжнародній науково-практичній конференції з нагоди 80-річчя від дня народження Миколи Мушинки (лютий 2016 р.);
- Вступна лекція для слухачів курсів підвищення кваліфікації викладачів відділів образотворчого мистецтва ПСМНЗ області (19 -24 жовтня 2016 року);.
- Пізнавальна лекція на Дні відкритих дверей в актовій залі ЗАМ (листопад 2016 р.).

За сприяння І. І. Небесника організовано виставки:

- Виставка студентських робіт за результатами Всеукраїнського конкурсу з живопису (жовтень 2016 р.)
- Виставки творчих робіт студентів та викладачів ЗАМ (травень 2016 р.);
- Виставка дипломних робіт студентів ЗАМ у Закарпатському обласному музично-драматичному театрі (01 вересня 2016 р.);

Наукова діяльність

За звітний період опубліковано:

1. *Небесник І. І.* До 100-річчя від дня народження заслуженого вчителя України Золтана Баконія. – У зб.наук.Праць:Етика і естетика педагогічної дії. – Випуск 13. – К., 2016. – С.
2. *Небесник І. І.* Микола Мушинка – професор Закарпатської академії мистецтв. До 80-річчя від дня народження /Вісник Закарпатської академії мистецтв. – Ужгород: Гражда, 2016. – Випуск 8. – С. 32-36.
3. *Небесник І. І.* Віхи поступу та досягнень закарпатської художньої освіти/ Вісник Закарпатської академії мистецтв. – Ужгород: Гражда, 2016. – Випуск 8. – С. 47-52.

Ректор ЗАМ

проф. І. І. Небесник